

Vlaams
Parlement

stuk **129** (2014-2015) – Nr. 1
ingediend op 24 oktober 2014 (2014-2015)

Beleidsnota

Brussel

2014-2019

ingediend door de heer Sven Gatz,
Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel

Een beleidsnota geeft de grote strategische keuzen en opties van het beleid voor de duur van de regeerperiode weer. De nota is de weergave van de visie van de functioneel bevoegde minister en vormt de basis van een debat in het Vlaams Parlement. In voorkomend geval zullen de uitvoeringsmaatregelen, daar waar nodig, ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering of het Vlaams Parlement worden voorgelegd.

INHOUD

Lijst met afkortingen	6
Managementsamenvatting	7
I. Inleiding	9
II. Omgevingsanalyse	10
III. Algemene kenmerken van het Vlaams Brusselbeleid.....	13
IV. Strategische en operationele doelstellingen.....	13
1. SD 1. – Een positief en constructief partnerschap met de Vlaamse Gemeenschapscommissie waarbij beide instellingen elkaar respec- teren en versterken.....	13
1.1. OD 1. De politieke en ambtelijke samenwerking tussen de Vlaamse overheid en de VGC verder vorm geven via gestruc- tureerd overleg	14
1.2. OD 2. De planlast voor de VGC verminderen door het ontwik- kelen van een strategisch meerjarenplan voor de VGC.....	14
1.3. OD 3. Operationele middelen: rationalisering en clustering – coaansturing of cobeheer	15
1.4. OD 4. Streven naar een geïntegreerd communicatiebeleid	16
2. SD 2. – Bruggen bouwen met andere Brusselse overheden en instel- lingen.....	16
2.1. OD 1. De vaak punctuele samenwerkingsdossiers tussen meer- dere overheden worden met een open agenda en op pragmati- sche wijze aangepakt.....	17
3. SD 3. – De Vlaamse Regering zet volop in op de Brusselse uitdaging- gen.....	20
3.1. DEEL 1: De horizontale opdracht en de verantwoordelijkheid van de hele Vlaamse Regering	21
3.1.1. OD 1. De Brusselnorm moet als beleidsinstrument worden geconsolideerd en verfijnd.....	21
3.1.2. OD 2. De Brusseltoets implementeren en verankeren .	22
3.1.3. OD 3. We werken binnen de Vlaamse Regering een politiek kader uit én spreken een agenda af om het integraal Brusselbeleid verder in te vullen.....	22
3.2. DEEL 2: Sterke, doelgerichte Vlaamse investeringen in onze hoofdstad.....	26
3.2.1. OD 4. Het Vlaams Brusselfonds: reculer pour mieux sauter.....	27
3.2.2. OD 5. Investeren in sterke partners	27
3.2.3. OD 6. Investeren in hoofdstedelijke projecten en ver- nieuwende initiatieven	28
3.2.4. OD 7. Onderzoek en wetenschap ten dienste van het werkveld en het grote publiek	29

3.2.5.	OD 8. Een integraal media- en communicatiebeleid....	29
3.2.6.	OD 9. Openheid, interculturele samenwerking en oog voor internationalisering.....	32
3.2.7.	OD 10. Naar een gecoördineerd welzijns- en gezondheidsbeleid in de hoofdstad	33
3.2.8.	OD 11. Jong in Brussel: onderwijs, studenten en jeugd.....	34
3.2.9.	OD 12. Cultuur: nieuwe initiatieven oppikken en hoofdstedelijke projecten steunen	36
4.	SD 4. – Het Nederlands als katalysator voor sociale mobiliteit.....	37
4.1.	OD1. De Vlaamse Gemeenschap zal de naleving van de taalwetgeving in Brussel actief opvolgen.....	37
4.2.	OD 2. We streven naar één gemeenschappelijke visie rond taalbeleid Nederlands in het belang van Brussel	39
4.3.	Huis van het Nederlands: hoeksteen van het taalbeleid van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel.....	39
4.3.1.	OD 3. We blijven inzetten op een zo groot en divers mogelijk aanbod NT2 cursussen	39
4.3.2.	OD 4. We voeren een taalpromotiebeleid met de nadruk op het stimuleren van Brusselaars om het Nederlands te oefenen.....	40
4.3.3.	OD 5. We ondernemen acties om de zichtbaarheid en naambekendheid van het Huis van het Nederlands te vergroten	40
4.3.4.	OD 6. We benadrukken de unieke positie en autonome werking van het Huis van het Nederlands Brussel	41
4.4.	OD 7. De Vlaamse Gemeenschap maakt werk van sensibilisering inzake de maatschappelijke rol van het Vlaams-Brusselse werkveld	41
V.	Bijlage: Koppeling met de begroting	43
VI.	Bijlage: Regelgevingsagenda	44

Lijst met afkortingen

AB	Ancienne Belgique
AGIO	Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs
BBC	beleids- en beheercyclus
BDW	Brussel Deze Week
BECI	Brussels Enterprises Commerce and Industry
BHG	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
BON	Brussels Onthaal Nieuwkomers
Br(ik)	Brussel & Ik – Alles voor Stadstudenten
BRIO	Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum
BROSO	Brussels ondersteuningspunt Secundair Onderwijs
BRU-taal	Brussels netwerk voor Nederlandse taalstimulering
BSI	Brussels Studies Institute
CAW	Centrum Algemeen Welzijnswerk
CLB	Centrum voor Leerlingenbegeleiding
COCOF	Commission communautaire Française (Franse Gemeenschapscommissie)
DAEB	Diensten Algemeen Economisch Belang
DBFM	Design, Build, Finance and Maintain
DKO	Deeltijds Kunstonderwijs
ESF	Europees Sociaal Fonds
EU	Europese Unie
EWI	Departement Economie, Wetenschap en Innovatie
FoCI	Fonds Culturele Infrastructuur
GEN	Gewestelijk ExpresNet
GGC	Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie
KVS	Koninklijke Vlaamse Schouwburg
MIVB	Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer Brussel
NAVO	Noord-Atlantische Verdragsorganisatie
NT2	Nederlands als tweede taal
OCB	Onderwijscentrum Brussel
OD	operationele doelstelling
SD	Strategische doelstelling
TEC	Transport en Commun
VAK	Vastleggingskrediet
VBB	Voorrangbeleid Brussel
VBM	vzw Vlaams-Brusselse Media
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling
VG	Vlaamse Gemeenschap
VGC	Vlaamse Gemeenschapscommissie
VIPA	Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden
VOKA	Vlaams Netwerk van Ondernemingen
VUB	Vrije Universiteit Brussel
VRT	Vlaamse Radio en Televisie
WMKJ	werking maatschappelijk kwetsbare jongeren

Managementsamenvatting

De Vlaamse hoofdstad Brussel groeit. Er leven circa 1,1 miljoen mensen in de grootste en meest diverse stad van het land. Al drie op vier van de inwoners zijn van buitenlandse oorsprong. Toen ik jong was, leefde ik in een tweetalige stad met een Franstalige meerderheid en een beschermde Vlaamse minderheid. Vandaag zijn de 'klassieke' Vlamingen en Franstaligen, de Nederlands- en Frans sprekenden minderheden tussen vele andere minderheden.

Brussel is een jonge, bloeiende en tegelijk arme stad. Bijna twee op drie inwoners is minder dan veertig. Meer dan de helft komt in aanmerking voor een sociale woning. De hoofdstad levert 20 procent van de toegevoegde waarde in België. Ongeveer 650.000 mensen werken er, maar minder dan 50 procent van de jobs worden ingevuld door Brusselaars en van de pendelende niet-Brusselaars, komen er twee op drie uit Vlaanderen.

Institutioneel is Brussel een stad van overheden: naast de lokale besturen van negentien gemeenten, stuk voor stuk van de grootte van een gemiddelde Vlaamse stad, zijn de federale overheid, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Vlaamse Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC), de Franse Gemeenschap, de Franstalige Gemeenschapscommissie (Cocof) en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) de spelers op het overheidsterrein.

Dat is een mogelijke bedreiging voor onze mooie, beloftevolle grootstad en haar superdiverse bevolking. De komende vijf jaar zie ik het als Vlaams minister bevoegd voor de Brusselse Aangelegenheden als mijn eerste en belangrijkste doelstelling om me in te zetten voor een betere samenwerking met alle andere overheden en bestuurslagen. In eerste instantie wil ik van de samenwerking met de VGC als de preferentiële partner van Vlaanderen in Brussel, terug een geoliede machine maken.

In een gestructureerd overleg met de VGC zal ik afspraken maken over hoe we die samenwerking kunnen verbeteren, wie welke verantwoordelijkheden opneemt, welke doelstellingen en output we verwachten van de instellingen die we gezamenlijk beheren, aansturen en betoelagen. Ik wil een gesprek voeren met de VGC, als partner, waarbij deze zilveren jubilaris een beleidsovereenkomst en een meerjarenbegroting onder een gezond en stabiel gesternte de toekomst tegemoet kan zien.

Zowel de Vlaamse overheid als de VGC hebben beiden in tal van Vlaams-Brusselse instellingen en verenigingen een vinger in de pap. Met heel wat van die gemeenschappelijke partners als Brede School, Br(ik, Brio, Brukselbinnenstebuiten, het Mediaplatform (TV-Brussel, FM-Brussel, Brussel Deze Week, Brusselnieuws.be), Huis van het Nederlands, Kenniscentrum Woonzorg, Huis voor de Gezondheid e.a. lopen de beheersovereenkomsten einde 2015 af. Ik zal me ervoor inzetten om al die nieuwe beheersovereenkomsten snel voor te bereiden, via een overleg met de betrokken organisatie en de VGC. Het is mijn ambitie zo veel als mogelijk nieuwe beheersovereenkomsten op te stellen tussen de Vlaamse Gemeenschap, VGC en de gezamenlijke partner, waarin de drie partijen zich tot gezamenlijke doelstellingen en afspraken engageren.

De eerste twee jaar zullen er vanuit de Vlaamse overheid via het Brusselfonds geen nieuwe initiatieven in Brussel worden ontplooid. Ik garandeer wel dat alle engagementen en verplichtingen die ik als verantwoordelijk minister heb geërfd, verdergezet worden. Ik zal wel overleg plegen over nieuwe initiatieven en nieuwe investeringen. Zo kunnen deze worden voorbereid om uitgevoerd te worden eens de budgettaire toestand het weer toelaat. We wenden de middelen uit het Brusselfonds aan binnen de door de Vlaamse Regering bepaalde prioriteiten om de Nederlandstalige voorzieningen in Brussel te versterken en om zinvolle proefprojecten te ondersteunen. Het Brusselfonds is aanvullend

en doet a priori geen investeringen die vallen binnen de functionele verantwoordelijkheid van de Vlaamse ministers met gemeenschapsbevoegdheid.

Vlaanderen wil de komende bestuursperiode zoals voorheen blijven inzetten op de grote uitdagingen waarvoor onze hoofdstad staat. Daarvoor zal ik erover waken dat de Brusselnorm (voor de uitoefening van de gemeenschapsbevoegdheden in Brussel mikt Vlaanderen op dertig procent van de Brusselse inwoners en besteedt het vijf procent van de gemeenschapsbudgetten in Brussel) en de Brusseltoets (van elke Vlaamse beleidsbeslissing wordt onderzocht welke de implicaties ervan voor Brussel zijn en hoe die beslissing in Brussel kan worden geïmplementeerd) van toepassing blijven. Vlaanderen heeft immers in en voor Brussel een verantwoordelijkheid die het ten volle wil opnemen in het belang van iedereen.

Ik denk in de eerste plaats aan de capaciteitsproblemen die in het Brussels onderwijs een gevolg zijn van ouders die voor het Nederlandstalig aanbod kiezen én de spectaculaire groei van de leerplichtige jongeren. Ons Nederlandstalig onderwijs is bijzonder succesvol geworden. De leerlingen waar de thuistaal het Nederlands is, zijn inmiddels een minderheid in onze Nederlandstalige scholen. Maar het verheugt me sterk vast te kunnen stellen dat steeds meer ouders van nieuwe Brusselaars het Nederlandstalig onderwijs als een opportuniteit beschouwen om hun kroost later betere kansen op de arbeidsmarkt te geven.

Het Nederlands wordt zo voor duizenden Brusselaars van vreemde oorsprong een middel tot sociale mobiliteit en emancipatie. Steeds vaker kom je in Brussel in contact met jonge Nederlandkundige arbeidskrachten die in het Nederlandstalig onderwijs hun vorming hebben genoten. Dit vind ik een van de meest hoopgevende fenomenen in mijn stad, die niet alleen Brussel, maar ook Vlaanderen en België ten goede komen: de sociale mobiliteit en de emancipatie die door een grotere meertaligheid bij bredere lagen van de Brusselse bevolking ingang vindt, komen immers heel het land ten goede. Met de minister van Onderwijs zal ik me volop inzetten om oplossingen te zoeken voor die capaciteitsproblemen.

Daarnaast zal ik in overleg met de VGC naar nieuwe manieren zoeken om het Nederlands in het kader van de sociale mobiliteit verdere kansen te geven. Ik denk bijvoorbeeld aan de opname van een bezoek aan het Huis voor het Nederlands in de wandelingen voor expats door Brukselbinnenstebuiten, het aanbieden van taallessen tijdens de schoolvakanties, de creatie van oefenkansen Nederlands, enzovoort.

We blijven investeren in de breedte. Ik focus me vooral op de verbetering van de samenwerking met iedereen en met alle partners, vooral met de VGC. En natuurlijk blijven we de Vlaamse Feestdag in Brussel de gepaste luister bij zetten. Ik zet verder in op de Brede School, ik help mee met mijn collega van Werk initiatieven te nemen om de hoge Brusselse jongerenwerkloosheid terug te dringen. Ik blijf inzetten op ons welzijns- en gezondheidsbeleid in de hoofdstad en de naleving van de taalwetgeving. Ik investeer in initiatieven die het imago van Brussel buiten Brussel verbeteren, bijvoorbeeld via de stadsklassen. Ik wil Brussel nog meer ontplooiën als Vlaamse studentenstad. Ik onderzoek of we samen met de VGC een gemeenschappelijk N-logo kunnen ontwerpen voor alle door Vlaanderen gesteunde initiatieven in Brussel. Ik stimuleer de openheid naar anderen, de kwaliteit en de efficiëntie van de Nederlandstalige media in Brussel. En vanuit mijn bevoegdheden voor Cultuur en Jeugd geef ik de bekende instellingen zoals bijvoorbeeld de Ancienne Belgique en de KVS, maar ook de vele kleinere culturele centra in onze hoofdstad de gelegenheid om in de wijken en tot ver daarbuiten hun bakens uit te zetten.

I. INLEIDING

Vlaanderen blijft resoluut kiezen voor zijn hoofdstad Brussel en wil de band tussen Brussel en Vlaanderen verder uitbouwen en bestendigen. De Vlaamse Gemeenschap blijft investeren in infrastructuur en dienstverlening ten behoeve van de Brusselaars.

De vele sociale uitdagingen en de demografische evoluties dwingen ons tot een slagkrachtig beleid voor Brussel. In een stad waar meerdere culturen samenleven en verschillende overheden (gedeelde) bevoegdheden uitoefenen zijn overleg en samspraak noodzakelijk. Samenwerking in Brussel is de sleutel voor de toekomst. De Vlaamse overheid neemt een geëngageerde rol op in een gemeenschappelijk toekomstproject voor Brussel. Ik zal blijven ijveren voor een positieve band tussen Vlaanderen en Brussel, die sociaal, economisch, cultureel en politiek verstrengeld zijn. We blijven als Vlaamse Regering de Brusselnorm hanteren, wat betekent dat de Vlaamse Gemeenschap voor haar beleid 30% van de Brusselse bevolking als haar doelgroep beschouwt en dat 5% van de totale uitgaven voor het gemeenschapsbeleid van Vlaanderen aangewend worden voor het beleid in Brussel.

Ik wil streven naar een betere rol- en bevoegdheidsverdeling tussen de Vlaamse overheid en de VGC. De VGC is door haar expertise en terreinkennis de Brusselpoot van Vlaanderen, het plaatsvervangend lokaal bestuur waar nodig en de brug tussen de Vlaamse overheid en de lokale besturen. De VGC is een gedecentraliseerd bestuur ten dienste van de Vlaamse Brusselaars. Ze draagt mee zorg voor de uitvoering van de Vlaamse decreten in Brussel en ondersteunt Vlaamse voorzieningen op het vlak van de cultuur, het onderwijs en de welzijns- en gezondheidszorg. Als gedecentraliseerd bestuur is de VGC onderworpen aan het bestuurlijk toezicht van de Vlaamse overheid.

Brussel is een stad waar veel talen gesproken worden. Het Nederlands is merkbaar aanwezig en een waardevol onderdeel van een meertalige, internationale stad. Het Nederlands wint ook aan belang en status. Beleidsmatig vertaalt zich dat in een positief taalpromotiebeleid en het bepleiten van een correcte naleving van de taalwetgeving.

Het globale beleid voor Brussel is inclusief en geïntegreerd. Het situeert zich binnen alle beleidsdomeinen die betrekking hebben op gemeenschapsaangelegenheden en persoonsgebonden materies. Daarnaast worden vanuit het specifieke bevoegdheidsdomein "Coördinatie Brussel" eigen en flankerende initiatieven ontwikkeld in het kader van het hoofdstedelijk beleid van de Vlaamse Regering. Dit aanvullende Brusselbeleid zorgt voor bijkomende stimulansen in domeinen als onderwijs, jeugd, welzijn, gezondheid, media, cultuur en taalbeleid. In deze beleidsnota focus ik voornamelijk op het specifieke, "eigen" Brusselbeleid van de Vlaamse Regering. Waar nodig worden linken gelegd met het beleid van de andere collega's van de Vlaamse regering die ook bevoegd zijn in Brussel.

Ik wens te vertrekken van het Brussel anno 2014. Een Brussel waar de rol en de opdracht van de Vlaamse Gemeenschap en Vlaamse Gemeenschapscommissie niet meer in vraag wordt gesteld. De Nederlandstalige aanwezigheid in de hoofdstad wordt door veel Brusselaars geapprecieerd. Elke dag opnieuw maken Brusselaars gebruik van het aanbod van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

II. OMGEVINGSANALYSE

Onze hoofdstad Brussel is institutioneel een erg complexe stad, waar vele beleidsactoren – waaronder de Vlaamse overheid – elkaar kruisen. De verschillende gemeenschappen, gemeenschapscommissies, het hoofdstedelijk gewest en de federale overheid benaderen de hoofdstad elk vanuit hun eigen perspectief en werken soms naast elkaar en onvoldoende met elkaar. De zesde staatshervorming wijzigt de institutionele krachtsverhoudingen in ons land en binnen de Brusselse regio op een aantal vlakken. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt bevoegd voor het toerisme met dien verstande dat Vlaanderen Brussel verder kan blijven promoten en Vlaanderen kan blijven investeren in toeristische infrastructuur in Brussel. De positie van de Nederlandstalige minderheid binnen de Brusselse instellingen blijft status quo: de gegarandeerde vertegenwoordiging in het Brussels Parlement wordt niet gewijzigd en ook de paritaire samenstelling van de Brusselse regering blijft behouden.

De impact van de zesde staatshervorming op de band tussen Brussel en Vlaanderen is dubbel. Enerzijds is er de overdracht van de bevoegdheid inzake gezinsbijslagen van het federaal niveau naar de GGC. Dit hoeft niet ten koste te gaan van de band tussen Brussel en Vlaanderen. Bovendien behouden de gemeenschappen hun volle gemeenschapsbevoegdheden in Brussel. Dat geldt bijvoorbeeld ook voor de promotie van Brussel op nationaal en internationaal vlak.

De hoofdstad Brussel is in vergelijking met andere wereldhoofdsteden eerder van bescheiden omvang. De "kleine wereldstad" is binnen de Belgische context wel een sterke, dynamische groeipool, vooral door toedoen van de buitenlandse immigratie. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest telt vandaag meer dan 1,1 miljoen inwoners. Rond de eeuwwisseling lag dat nog rond de 960.000 inwoners. De hoofdstedelijke bevolking neemt dus sterk toe (+19% tussen 2000 en 2012), veel meer dan die van het Vlaamse Gewest (+7%) en het Waalse Gewest (+6%). De aangroei van de hoofdstedelijke bevolking komt in sterke mate door de buitenlandse migratie. Het saldo van de externe migraties is positief en ging de laatste jaren flink in stijgende lijn. Voor de binnenlandse of interne migraties kennen we een omgekeerd fenomeen. Er is een stadsvlucht naar de suburbane zones rond de hoofdstad. Er verhuizen nieuwe jonge Vlamingen vanuit Vlaanderen naar Brussel maar hun aantal is niet opgewassen tegen de verdere stadsvlucht richting Vlaanderen.

Brussel is onmiskenbaar een kosmopolitische stad gekenmerkt door een grote diversiteit. Ruim meer dan de helft is van buitenlandse oorsprong. Deze smeltkroes is een resultante van de traditionele migratie naar België sinds de jaren '50, de aanwezigheid van internationale organisaties en instituten (EU, NAVO,..) én de meer recente migratiestromen die door de globalisatie vanuit alle hoeken van de wereld worden aangetrokken door grootsteden zoals ook Brussel. Dit levert een populatie met een grote diversiteitsgraad naar oorsprong, culturele achtergrond, religie, sociale status, financiële draagkracht enzovoort.

Brussel is het jongste gewest van België. De gemiddelde leeftijd bedraagt er 37,8 jaar, ruim twee jaar onder de nationale, Vlaamse en Waalse gemiddelden. De jongeren (0- tot 24-jarigen) en jongvolwassenen (25- tot 40-jarigen) maken het grootste gedeelte van de bevolking uit: respectievelijk 30,8% en 32,7% van de Brusselse bevolking. Het uitbouwen van een goed vertakt en kwaliteitsvol scholennetwerk is steeds één van de voornaamste aandachtspunten geweest van de Vlamingen in Brussel. Jaar na jaar heeft het Nederlandstalige onderwijs in de hoofdstad meer succes, ook bij anderstaligen. Op dit ogenblik overtreft de vraag van de Brusselaars naar Nederlandstalig onderwijs het aanbod dat door de Vlaamse Gemeenschap wordt geboden. Het is de mede de opdracht van de Vlaamse Gemeenschap het aanbod te laten samen sporen met de steeds toenemende vraag. Op basis van een omgevingsanalyse en de budgettaire ruimte en in overleg met de minister van Onderwijs zal ik streven naar een voldoende capaciteit voor het kleuter- en

leerplichtonderwijs. Van de Franse Gemeenschap verwachten we een evenwaardige inspanning.

Met meer dan 90.000 Nederlandstalige en Franstalige studenten is het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ook de belangrijkste studentenstad van het land.

Het economische belang van Brussel is enorm. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest levert meer dan twintig procent van de Belgische toegevoegde waarde. Tegelijk ligt het gemiddelde inkomen van de Brusselaars laag en heeft het gewest de hoogste werkloosheid van het land. Brussel is economisch rijk, maar sociaal arm: dat is de Brusselse paradox.

De sociale uitdagingen in de hoofdstad zijn groot. Ruim de helft van de hoofdstedelijke bevolking komt in aanmerking voor een sociale woning en de bewoners ervan zijn alsmear armer. De jeugdwerkloosheid is hoog: 36% van de jongeren zit zonder werk, driemaal meer dan het Vlaamse jaargemiddelde. In sommige wijken loopt dat cijfer op tot meer dan 50%. Het beleidsdomein werk is naar bevoegdheid versnipperd over het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Vlaamse en Franstalige Gemeenschap en de respectievelijke gemeenschapscommissies. Arbeidsbemiddeling is een bevoegdheid van de gewestelijke instelling Actiris. Opleiding naar werk en zelfstandig ondernemen is in Brussel dan weer een aangelegenheid waar ook de Gemeenschappen bevoegd zijn en waarvoor instellingen als de VDAB Brussel, SYNTRA Brussel, Tracé Brussel en het netwerk van 'derde' opleidingspartners hun beste beentje voorzetten.

De huidige sociale situatie kan ook een keerpunt zijn. Er is in Brussel vernieuwde aandacht voor de sociale problemen, fondsen worden vrijgemaakt voor tewerkstellingsprojecten, inburgerings- en taalcurssussen worden aangeboden, verloederde buurten worden opgeknapt.

Op het vlak van arbeid en tewerkstelling valt verder op dat Brussel ook een belangrijke motor is voor de tewerkstelling in het Vlaams Gewest en dit zowel in de overheid als in de private sector. Bepaalde stadsdelen vervlaamsen tijdens de kantooruren. Van de naar schatting 650.000 arbeidsplaatsen die Brussel telt, wordt minder dan de helft ingenomen door Brusselaars. Ongeveer 56% van de banen wordt ingevuld door pendelaars, waarvan twee derde uit Vlaanderen komt.

Als we het Franstalig, Nederlandstalig, meer- en anderstalig aanbod samen nemen is Brussel veruit de grootste cultuurpool van het land, zowel wat betreft het aanbod als wat betreft het aantal kunstenaars dat er verblijft. Door de jaren heen heeft de Vlaamse Gemeenschap een netwerk aan initiatieven helpen uitbouwen, die het Brusselse stads- en cultuurleven vorm en pit geven. Belangrijke cultuurhuizen zoals de KVS, het Kaaitheater, de Beursschouwburg, de Ancienne Belgique en andere gaan de dialoog aan en werken – soms heel intens – samen met de andere taal- en cultuurgemeenschappen van Brussel. Vlaanderen draagt en schraagt ook gemeenschapsoverschrijdende cultuurhuizen zoals Flagey en Wiels. De invloedrijke cultuurhuizen en de kleinschalige initiatieven laten zich inspireren door wat de stad te bieden heeft. Ze zijn nieuwsgierig, durven risico's te nemen en zijn baanbrekend. Vlaamse kunstenaars bespelen in de hoofdstad zelfverzekerd de grote scènes.

Ook op het vlak van welzijn en gezondheid levert de Vlaamse Gemeenschap in Brussel aanzienlijke inspanningen. Er bestaat een uitgebreid netwerk aan initiatieven: van voorschoolse en buitenschoolse kinderopvang, spelotheken of opvoedingsondersteuning tot initiatieven specifiek voor senioren of mensen met een handicap. Ook rond kansarmoedebestrijding, thuislozenzorg en andere vormen van welzijnswerk zijn heel wat organisaties actief, zoals bijvoorbeeld het Centrum voor Algemeen Welzijnswerk (CAW) of initiatieven die specifiek werken met maatschappelijk kwetsbare jongeren uit de buurt (WMKJ's). De laatste jaren werd er een netwerk aan woon- en zorgzones uitgebouwd en

werd er onder impuls van het Huis voor Gezondheid een gecoördineerd gezondheidsbeleid gevoerd.

Vlaanderen levert ook heel wat inspanningen inzake inburgering in de hoofdstad. Het Vlaams regeerakkoord wil ook ijveren om de inburgering te verplichten in Brussel. Hierbij heeft de nieuwkomer dan de keuze tussen het Nederlandstalig en Franstalig aanbod. Eens de verplichte inburgering in Brussel een feit is, zal de Vlaamse Gemeenschap extra investeren in inburgering in Brussel.

In het recent verschenen (2012) *Meertaligheid als cement van de stedelijke samenleving* (VUBPRESS) analyseert VUB-socioloog Rudi Janssens de Brusselse taalsituatie op basis van een representatieve steekproef. Hij toont onder andere aan dat Brussel is geëvolueerd van een stad met de twee klassieke Belgische gemeenschappen (de kleine groep Brusselse Vlamingen en de grote groep Franstaligen) naar een stad waarin de klassieke gemeenschappen minderheden werden en taalgemengde gezinnen, waarvan het grootste gedeelte vaak niet in België is geboren, de meerderheid zijn gaan uitmaken. Bij de Brusselaars jonger dan 25 jaar groeit de helft op in twee- of meertalige gezinnen. Slechts een derde van de Brusselaars groeit op in een eentalig Franstalig gezin. Dit is een significante daling tegenover de vorige meting uit 2006. Uit bovenvermeld onderzoek blijkt duidelijk de verhoogde taaldiversiteit die het model van twee taalgemeenschappen als identificatiekader voor de inwoners op de proef stelt. Die taaldiversiteit moet het nieuwe uitgangspunt worden voor de sociale verwevenheid van de Brusselse samenleving.

Dit neemt niet weg dat binnen dit complexe institutionele en (taal)sociologisch kader de Vlaamse Gemeenschap haar rol volop moet blijven spelen. De studie van bovenvermelde VUB-onderzoeker toont aan dat de positie en het aanzien van het Nederlands in de hoofdstad stijgt. Het Nederlands kan – mede dankzij de vele inspanningen van het Huis van het Nederlands – zijn positie bewaren en zelfs versterken. Het succes en de openheid van het Nederlandstalig onderwijs zorgde voor een positieve dynamiek. We moeten die lijn verderzetten om met het Nederlands kansen te bieden aan de Brusselaar die de uitgestoken hand wenst aan te nemen.

Ten slotte moeten we in deze contextanalyse ook verwijzen naar de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Dit bestuur van Nederlandstalige Brusselaars viert in 2014 zijn vijfentwintigste verjaardag. De instelling verwierf maturiteit en werd een factor van betekenis binnen het Brusselse verhaal. Een kleine speler groeide uit tot een gewaardeerde stedelijke actor. Mede dankzij de VGC wordt de Vlaamse aanwezigheid in Brussel positief ervaren.

III. ALGEMENE KENMERKEN VAN HET VLAAMS BRUSSELBELEID

In deze beleidsnota gaan we vooral beschrijven wat we deze legislatuur willen verwezenlijken. We volgen hierbij de systematiek van strategische doelstellingen die via operationele doelstellingen worden geconcretiseerd.

Toch wens ik niet alleen stil te staan bij wat we gaan doen. Ook hoe we zullen proberen onze ambities te realiseren zal een kritische factor voor succes zijn. Met welke 'mindset' beginnen we aan de legislatuur? Wat is de ingesteldheid die we gaan nodig hebben en waarvan ik ook zal vragen aan mijn medewerkers om dit uit te dragen.

De ankerpunten of rode draden die in heel ons verhaal verweven zitten:

- We willen in de eerste plaats samenwerken: samenwerken binnen de Vlaamse Regering, met de andere regeringen en besturen in Brussel, met het werkveld,... Samen zijn we sterker. Samen kunnen we een mooier Brussels verhaal schrijven en kunnen we meer impact genereren.
- We zetten in op reële uitdagingen: de band Vlaanderen Brussel is niet symbolisch maar versterkt zich door een goede en kwaliteitsvolle werking van de Vlaamse Gemeenschapsinstellingen in Brussel. Indien we als Vlaamse overheid – samen met de andere verantwoordelijke overheden – mede mogelijk maken wat de Brusselaar vraagt en nodig heeft, zijn we in ons opzet geslaagd.
- We leggen de nadruk op het Nederlands. We zien dit als een opportuniteit voor alle inwoners van het meertalig en multicultureel Brussel. Het Nederlands verrijkt mee de stad. Houdt Brussel boeiend en geeft kansen aan de mensen die Nederlands willen leren om vooruit te raken.
- We wensen de verhouding met de Vlaamse Gemeenschapscommissie, onze preferentiële partner, verder te verdiepen en te structureren.

De VGC is een lokaal bestuur dat eigen opdrachten en verantwoordelijkheden heeft. We hebben als Vlaamse Gemeenschap wel hetzelfde belang en einddoel, met name het Nederlandstalig gemeenschapsaanbod ten behoeve van 30% van de Brusselaars. We zullen daarom tijdens deze legislatuur een nieuw partnerschap uittekenen. Nieuwe constructieve afspraken maken die uiting zijn van het engagement van Vlaanderen voor Brussel en die getuigen van wederzijds respect.

IV. STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

1. SD 1 – Een positief en constructief partnerschap met de Vlaamse Gemeenschapscommissie waarbij beide instellingen elkaar respecteren en versterken

De uitdagingen in Brussel zijn groot. De in 2014 kwarteeuw oude Vlaamse Gemeenschapscommissie werd een in Brussel gerespecteerde lokale overheid. We blijven vasthouden aan de Vlaamse Gemeenschap die in Brussel haar verantwoordelijkheid opneemt. Maar we willen deze legislatuur meer inzetten op samenwerking met het lokaal Nederlandstalig bestuursniveau.

Zoals verder in deze beleidsnota nog enkele malen aan bod zal komen vinden we inspiratie in het eindrapport van de Task Force Brussel uit 2012. We willen de Vlaamse Gemeenschapscommissie meer duidelijkheid bieden over de engagementen vanuit Vlaanderen. We willen dit doen door een gestructureerd politiek én ambtelijk overleg, door een meerjarige strategisch beleidsplan gekoppeld aan evenwichtige en juiste financiering, door enkele belangrijke beleidsactoren in gezamenlijk overleg aan te sturen, door een goede afstemming en maximale samenwerking op het vlak van investeringen én door

samen beleid te voeren op het vlak zichtbaarheid en uitstraling van de beide Nederlandstalige overheden in Brussel.

Bepaalde ambities die hieronder geformuleerd worden zijn ambitieus, andere lijken evident. Ik ben overtuigd dat de Brusselse Vlaming en de Brusselaar in het algemeen zal winnen met een positief partnerschap tussen de Vlaamse Gemeenschap en VGC.

1.1. OD 1 De politieke en ambtelijke samenwerking tussen de Vlaamse overheid en de VGC verder vorm geven via gestructureerd overleg

Binnen de complexe institutionele context wensen we in Brussel een slagkrachtig en coherent beleid te voeren en de relatie met de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) te bestendigen en te versterken. Ik wens daarom in overleg klare afspraken te maken over de rol, de opdracht en de financiering van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Ik wil tot een constructief partnerschap komen. Samenwerking en complementariteit vormen daarbij de leidende principes.

Zo wil ik de politieke en ambtelijke samenwerking tussen de Vlaamse overheid en de VGC verder vorm geven via gestructureerd overleg. De werkzaamheden van de Task Force Brussel zullen worden verdergezet. Aan de hand van het lijvige eindrapport van deze gemengde ambtelijke werkgroep zal ik het politieke gesprek met de Vlaamse Gemeenschapscommissie aangaan over de respectievelijke rollen en taken. Ik wil samen met de collega's in de Vlaamse Regering en het VGC-college een kader creëren en een agenda afspreken over de vraag hoe we op basis van het eindrapport van de Task Force Brussel verder gaan werken. De vragen die we in deze context moeten beantwoorden zijn onder andere de volgende:

- Wat zijn de gemeenschappelijke strategische doelstellingen van een Vlaams Gemeenschapsbeleid in Brussel?
- Wie doet wat bij de uitvoering van die gemeenschappelijke verantwoordelijkheden en doelstellingen (subsidiariteit)?

1.2. OD 2 De planlast voor de VGC verminderen door het ontwikkelen van een strategisch meerjarenplan voor de VGC

De Vlaamse Regering is geen voorstander van overdracht van decretale bevoegdheden, ook niet gedeeltelijk. Voor de kwaliteit van de voorzieningen, zowel voor de gebruikers als voor de inrichtende machten en overheden, en voor de beroepskrachten is eenduidigheid op regelgevend vlak noodzakelijk. Bovendien is de schaal van de Vlaamse voorzieningen, instellingen en organisaties in Brussel eerder klein.

Wel wil ik deze legislatuur, zoals ook voor de lokale besturen zal gebeuren, het kader uitwerken om ook voor de VGC de planlast te verminderen en hun regierol in de uitvoering van het beleid te versterken.

Deze planlastvermindering wil ik in eerste instantie realiseren door de VGC enerzijds een modern beleids- en beheers-instrumentarium ter beschikking te stellen dat beantwoordt aan internationale verplichtingen en dat de VGC toelaat een strategisch meerjarenplan, gekoppeld aan een meerjarenbegroting en een jaarlijkse doelstellingenbegroting op te stellen. Het instrumentarium voor dit strategische meerjarenplan is geïnspireerd op de methodologie die geldt voor de Vlaamse lokale besturen (beleids- en beheerscyclus (BBC)).

Ik wil verder een kader uitwerken dat de VGC toelaat om de planning van een aantal sectorale decreten af te stemmen op bovenvermelde strategische meerjarenplanning en dit zowel qua timing als qua vormvereisten van lokale planning en rapportering. De sectorale decreten bepalen de strategische beleidsdoelstellingen op hoofdlijnen,

waarbinnen de VGC een eigen lokaal beleid kan voeren in ruil voor subsidies. Ik zal onderzoeken of het nuttig is om de sectorale subsidies in de algemene dotatie van de VGC te integreren. Zodoende kan de VGC op basis van de strategische meerjarenplanning een regierol ten aanzien van de verschillende sectoren opnemen, zoals het een slagvaardige en daadkrachtige overheid met een open en constructieve organisatie- en bestuurscultuur betaamt.

Om deze planlastvermindering te realiseren, moet voorbereidend wetgevingswerk gerealiseerd worden zoals het treffen van een besluit voor de beleids- en beheerscyclus van de VGC, het uitwerken van het kader, waaraan sectorale decreten moeten voldoen en het afstemmen van de sectorale decreten op dat kader. Daarnaast moet ook een digitaal rapporteringssysteem uitgewerkt worden, dat geïnspireerd kan worden op het digitaal systeem dat ook de lokale besturen hanteren. Dit alles zal een doorlooptijd van enkele jaren vereisen. In de loop van deze voorbereiding zal duidelijk worden binnen welke termijn we erin slagen om de planlast voor de VGC effectief te verminderen.

Tijdens deze voorbereidingsperiode wil ik ook onderzoeken of we de rol van de gemeenten in de uitvoering van het globaal Nederlandstalige gemeenschapsbeleid verder kunnen omschrijven en vorm geven én welke rol de VGC hierin dan te spelen heeft.

De hier voorgestelde specifieke aanpak is niet alleen noodzakelijk omwille van het sui-generis-karakter van de VGC, maar vooral omwille van de grote noodzaak aan overleg en afstemming tussen de Vlaamse overheid en de VGC over het globale Vlaamse gemeenschapsbeleid én omwille van de eigen specifieke rol van de Vlaamse overheid in haar hoofdstad.

Binnen het hierboven vooropgesteld beleidskader, waarbij de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie strategische doelstellingen afspreken én de Vlaamse Gemeenschapscommissie de autonomie krijgt om deze in te vullen, zal ik ook het debat voeren over de financiële zekerheid die nodig is om de strategische doelstellingen te implementeren.

1.3. OD3 Operationele middelen: rationalisering en clustering – co-aansturing of co-beheer

De Vlaamse Gemeenschap is en blijft een belangrijke directe beleidsactor in Brussel. Daarom is het wenselijk om voor de aansturing binnen het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad een aantal voorzieningen of instellingen te behouden of te creëren. Ik denk hierbij onder andere aan Muntpunt (dat pas zijn eerste verjaardag vierde), de Vlaams-Brusselse media (waarvan het juridisch formeel kader nog in 2015 zal voltooid worden), het Huis van het Nederlands, het Huis voor Gezondheid, BR(ik, het Kenniscentrum Woonzorg, Brede School maar ook aan enkele voorzieningen van de VGC zoals de Brusselse Welzijns- en Gezondheidsraad en het Onderwijscentrum Brussel (OCB).

In functie van de zichtbaarheid, slagkracht en efficiëntie van het beleid wil ik komen tot een meer doorgedreven harmonisatie binnen de onderscheiden middenveldorganisaties. Eenduidige beleidsvisies en -kaders enerzijds én co-aansturing of co-beheer tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie moeten hierbij de vertrekpunten worden.

Vandaag worden de investeringen in gemeenschapsinfrastructuur gefinancierd door de Vlaamse Gemeenschap via VIPA, AGION, het Vlaams Brusselfonds, FoCI, DBFM sport, Bloso. Ook de VGC investeert via extra dotaties vanuit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, via leningen, via een aandeel uit het Stedenfonds én via de specifieke dotatie voor gemeenschapsinfrastructuur vanuit de Vlaamse begroting Brusselse Aangelegenheden.

Voor de uitvoering van investeringen wil ik bekijken hoe een maximale afstemming van middelen en competenties kan gerealiseerd worden. Ik wil hierbij ook inspelen op de nood aan geïntegreerde en poly-functionele projecten waar cultuur, welzijn en onderwijs, en expertise op vlak van privaat-publieke samenwerking en publiek-publieke samenwerking, samenkomen.

Ik wil onderzoeken in welke mate in het kader van de hoger vermelde meerjarige strategische planning een gemeenschappelijke investeringsplanning van Vlaamse Gemeenschap en Vlaamse Gemeenschapscommissie nuttig en haalbaar is.

1.4. OD 4 Streven naar een geïntegreerd communicatiebeleid

We wensen met de VGC een gemeenschappelijk open, en meertalig en voor iedereen toegankelijk informatie- en communicatiebeleid met (hoofd)stedelijke uitstraling op te zetten. Het doel hiervan is een grotere zichtbaarheid en herkenbaarheid en een correcter beeld van de Vlaamse gemeenschap in Brussel op te hangen. Zo zorgen we voor meer kennis over en affiniteit met Brussel als hoofdstad van Vlaanderen.

Aansluitend bij het Vlaams merkenbeleid en het bestaande logo voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel onderzoek ik hoe we in overleg met de VGC tot een herkenbaar logo voor alle Nederlandstalige instellingen in Brussel kunnen komen. Het nieuwe logo moet een verbindend element worden van de Vlaamse gemeenschapscommunicatie in de hoofdstad en moet symbool staan voor het kwaliteitsvol en open aanbod van de Vlaamse gemeenschap en de VGC in Brussel. Het N-logo wordt via een overheidsopdracht door een professioneel communicatiebureau ontworpen. Daarna moet de geleidelijke implementatie van het logo volgen, zowel op communicatieproducten als in het straatbeeld.

2. SD 2 – Bruggen bouwen met andere Brusselse overheden en instellingen

Brussel is een grootstad waarvan het aantal inwoners het miljoen reeds ruim overschrijdt. Door de complexe staatsstructuur zijn er in Brussel naast de Vlaamse overheden op het vlak van gemeenschapsbevoegdheden nog tal van andere overheden actief. Ik denk hierbij aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en haar gewestelijke instellingen, de Franstalige gemeenschapscommissie (COCOF), de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC), de gemeentebesturen.

In de omgevingsanalyse werd duidelijk aangetoond dat de grootstedelijke en hoofdstedelijke context enkele specifiek sociaal-economische en demografische uitdagingen stelt aan het geheel van overheden die in Brussel bevoegd zijn. In het belang van de inwoners van het hoofdstedelijk gewest kunnen de overheden zich niet permitteren om zonder overleg naast elkaar te opereren.

Al de overheden en instellingen, vaak met hun eigen logica en agenda's, zijn het aan elkaar én aan de Brusselaars verplicht om goed samen te werken. De samenwerking komt hier meestal tot uiting in concrete, vaak technisch en moeilijke dossiers. Dossiers waarop men dreigt de tanden stuk te bijten.

Toch blijf ik een *'believer'*. Flexibiliteit, pragmatisme, het investeren in een constructieve verstandhouding én de constructieve wil om slagen – van beide partijen – typeren de opstelling die we ons in deze dossiers zullen moeten eigen maken.

Ik wil niet naïef klinken maar ik wil me in dergelijke *'samenwerkingsdossiers'* met een open vizier en transparante agenda opstellen. Goede contacten uitbouwen en een *'go between'* zijn die helpt naar oplossingen te zoeken.

2.1. OD 1 De vaak punctuele samenwerkingsdossiers tussen meerdere overheden worden met een open agenda en op pragmatische wijze aangepakt

Ik ga een inspanningsverbintenis aan om in de lopende én toekomstige, grotere én kleinere Brusselse dossiers waarin meerdere Brusselse overheden betrokken zijn, te komen tot een constructieve samenwerking en pragmatische oplossingen. Ik denk hierbij niet limitatief aan:

Het capaciteitsprobleem in het Brussels onderwijs

Het overleg over de inspanningen die Vlaanderen wil leveren tussen de Vlaamse Gemeenschap Onderwijs en het Collegelid van de VGC bevoegd voor Onderwijs, komt elders aan bod in deze beleidsnota.

Hier willen we wijzen op het feit dat inzake onderwijs in Brussel vraag en aanbod mede bepaald door kwantitatieve en kwalitatieve factoren. Overleg tussen de gemeenschappen over het aanbod in Brussel is dan ook nuttig. Dit overleg kent evenwel beperkingen. De ouders kiezen in het leerplichtonderwijs vrij de school van hun kinderen. De gemeenschappen tot dewelke de ouders zich voor het leerplichtonderwijs van hun kinderen richten, wordt geacht een aanbod te bieden dat overeenstemt met de vraag.

Voldoende onderwijscapaciteit is uitermate belangrijk voor de toekomst van Brussel. Ik wil me hierbij blijvend inzetten voor een dialoog tussen alle mogelijke betrokken partners: de Gemeenschappen en gemeenschapscommissies, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de gemeentebesturen,... Ik zal in dit dossier uiteraard nauw overleggen met mijn Vlaamse collega, bevoegd voor Onderwijs.

Het jongerengarantieplan in Brussel

Vanuit de Europese Commissie wordt sterk ingezet op de bestrijding van de jeugdwerkloosheid. Regio's met een hoge werkloosheid in de leeftijdscategorie van 18 tot 30 jaar krijgen extra middelen. Bedoeling is elke jongere die zonder werk is binnen een korte periode aan werk te helpen of een arbeidsmarktgerichte opleiding aan te bieden. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest diende hiervoor een plan uit dat goedgekeurd werd door de Europese Commissie. Aan Nederlandstalige kant werd dit plan mee vorm gegeven door de VDAB Brussel, SYNTRA Brussel en Tracé Brussel en haar partners. ESF Brussel en ESF Vlaanderen maakten intussen goede afspraken over de implementatie van deze extra middelen ter bestrijding van de jeugdwerkloosheid in Brussel. Ik wil de samenwerking hierrond samen met mijn Vlaamse collega bevoegd voor Werk blijvend aanmoedigen en opvolgen. Dit is een opportuniteit voor Brussel.

De samenwerking met Actiris

De samenwerking tussen de Nederlandstalige opleidingsverstreckers zoals VDAB Brussel, SYNTRA Brussel en Tracé Brussel en haar partners kan beter. Ik denk hierbij dan vooral aan de meerwaarde die de kennis van het Nederlands biedt bij het zoeken naar werk. Op het vlak van toeleiding zou het een meerwaarde zijn als Actiris beter de talenkennis van de Brusselse werkzoekenden zou registreren én bij de anderstaligen opvolgt of er interesse is voor een Nederlandstalige opleiding. Ik zal hierover deze legislatuur een constructieve rol spelen in samenspraak en overleg met de minister van Werk en de betrokken actoren.

De zesde staatshervorming biedt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ook de mogelijkheid om – aanvullend aan de bevoegdheid van de gemeenschappen – zelf opleidingen te organiseren. Ik pleit ervoor dat dit zal gebeuren in samenspraak met de bestaande

gemeenschapsactoren zoals VDAB Brussel, SYNTRA Brussel en Tracé Brussel en haar partners. Een goed voorbeeld is het bestaande akkoord tussen Actiris en de VDAB waarbij de VDAB aanvullende beroepsopleidingen organiseert voor werkzoekenden met een Nederlandstalig beroepsperspectief en dit voor en met financiering van Actiris. Ik zal dit standpunt aankaarten bij de bevoegde instellingen en gesprekspartners. Ik zal dit doen samen met mijn Vlaamse collega bevoegd voor Werk.

De verplichte inburgering van nieuwkomers in Brussel:

In het Vlaams Gewest is de inburgering verplicht. In Brussel is de inburgering niet verplicht. Dit heeft te maken met het feit dat bij de opstart van het inburgeringsbeleid aan Vlaamse kant er nog geen noemenswaardige inburgeringsinitiatieven aan Franstalige kant waren. Deze zijn er nu wel. Meer nog, de politieke wil om inburgering ook in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verplicht te maken, bestaat zowel aan Vlaamse als aan Franstalige kant.

Dit stelt de vraag naar de modaliteiten om inburgering ook in Brussel verplicht te maken. Samen met mijn Vlaamse collega bevoegd voor Inburgering vinden we de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) de juiste instelling om inburgering verplicht te stellen voor nieuwkomers in Brussel. De GGC verwijst in haar recent bestuursakkoord trouwens naar die mogelijkheid. Door de GGC wordt het mogelijk om het beleid inburgering aan Vlaamse en Franstalige kant op elkaar af te stemmen én de nieuwkomers te laten kiezen voor het Nederlandstalig of Franstalig aanbod. In samenspraak met mijn Vlaamse collega bevoegd voor Inburgering, zullen we hiervoor bij de Brusselse instellingen en verantwoordelijken ijveren.

De invulling in Brussel van het cultureel samenwerkingsakkoord tussen Vlaanderen en de Vlaamse Gemeenschap

Het langverwachte samenwerkingsakkoord tussen de Franse en Vlaamse Gemeenschap werd tijdens de vorige legislatuur eindelijk een feit. Het akkoord schetst de contouren van de toekomstige samenwerking. Het is de bedoeling dit verdrag in te vullen via gezamenlijke werkprogramma's die zullen worden uitgevoerd door een nog samen te stellen platform.

Ik wil de invulling van het samenwerkingsakkoord zeker niet beperken tot Brussel. Anderzijds is Brussel de ruimte waar beide gemeenschappen elkaar dagelijks ontmoeten. Beide gemeenschappen hebben er een uitgebreid netwerk aan grote en kleine instellingen. Er bestaat al heel wat samenwerking tussen deze instellingen.

Ik zal blijven opvolgen dat het samenwerkingsakkoord ook in Brussel een invulling krijgt, de ambitie waardig. Ik zal hiervoor de goede contacten met mijn Franstalige collega verder uitbouwen.

Het muziekconservatorium Brussel

Het gebouw in de Zavelwijk huisvest de Nederlandstalige instelling Koninklijk Conservatorium én de Franstalige Conservatoire Royal de Bruxelles. Het gebouw is in slechte staat. In samenspraak met mijn Vlaamse collega van Onderwijs zal ik de draad opnieuw opnemen met de Franse Gemeenschap en de federale overheid. Samen met deze besturen overweeg ik een vennootschap op te richten die de verbouwing en renovatie tot een goed eind zal brengen.

Het overleg tussen het Vlaams Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Het overleg tussen beide gewesten is binnen de Vlaamse Gemeenschap het initiatiefrecht van de Minister-President. Ik hou me beschikbaar om hier een ondersteunende en faciliterende rol te spelen. Dit overleg is het plenum om tal van initiatieven uit het regeerakkoord te bewerkstelligen. Ik denk hierbij aan mobiliteitsvraagstukken (Fiets-GEN, Ring rond Brussel, tarieven en ticketing MIVB / TEC / De Lijn, de luchthaven Brussel-Nationaal, ...), aan vraagstukken met betrekking tot energie en klimaat, aan dossiers met betrekking tot werk en ruimtelijke ordening, aan nog af te sluiten samenwerkingsakkoorden,...

Eerder sprak ik over de mogelijkheden die het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kreeg op het vlak van beroepsopleiding. Ook op het vlak van de financiering van gemeentelijke sportinfrastructuur en op het terrein van het beleidsdomein toerisme krijgt het hoofdstedelijk gewest extra bevoegdheden naast de bevoegdheden van de gemeenschappen die onverminderd blijven. Afstemming en samenwerking lijkt me ook hier de boodschap.

Samen met het VGC-collegelid bevoegd voor Studentenzaken zal ik onderzoeken in welke mate er taakafspraken kunnen gemaakt worden met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in het kader van de promotie van Brussel als studentenstad.

Veel van de uitdagingen die zich in de Vlaamse Rand en Brussel stellen worden veroorzaakt door het grootstedelijk aspect. We dienen daarom alle bestaande kanalen en fora aan te grijpen om op het vlak van gewestbevoegdheden te overleggen met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Ik denk hierbij dan aan bilateraal overleg, het overleg tussen de minister-presidenten en overleg tussen de functioneel bevoegde ministers in Vlaanderen en Brussel (milieu, ruimtelijke ontwikkeling, openbare werken, openbaar vervoer,...).

De samenwerking met gemeenten

In heel wat decreten voorziet de Vlaamse Gemeenschap samenwerking met of uitvoering door de gemeenten in Vlaanderen. In Brussel ligt dit traditioneel moeilijker aangezien de gemeenten tweetalige instellingen zijn en samenwerken met nog andere overheden (Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Franse Gemeenschapscommissie, Franse Gemeenschap,..). In veel decreten – die gevat worden in het zogenaamde planlastenverminderingdecreet – is de regierol om deze reden en om redenen van subsidiariteit aan de VGC toevertrouwd.

In het kader van het bovenvermeld meerjarig strategisch plan met de Vlaamse Gemeenschapscommissie wil ik onderzoeken hoe deze regierol – uiteraard binnen de strategisch af te spreken en vaak sectoraal bepaalde doelstellingen – te behouden en te versterken. De VGC is onze lokale gemeenschapspartner en is het best geplaatst om de regieopdracht maximaal af te stemmen op de lokale beleidsagenda's van de gemeenten.

Op de beleidsdomeinen waar de gemeenten zelf initiatieven nemen die rechtstreeks gefinancierd worden door de Vlaamse Gemeenschap (bijvoorbeeld Nederlandstalig stedelijk onderwijs) kan de gemeentelijke regie uiteraard erkend worden.

Ik zal samen met de Vlaamse Gemeenschapscommissie bespreken hoe we per Brusselse gemeente in kaart kunnen brengen op welke terreinen er samengewerkt wordt met het Vlaams gemeenschapsbeleid van de Vlaamse Gemeenschap en Vlaamse Gemeenschapscommissie en op welke mogelijke terreinen dat (nog) niet gebeurt.

De samenwerking met de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie

De 6de staatshervorming bracht enkele belangrijke veranderingen voor de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie in Brussel. Ze kreeg hierbij extra bevoegdheden.

In het geval dat het gemeenschapsbeleid verplichtingen of rechten op een tegemoetkoming of toelage voor/aan personen inhoudt, is de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie bovendien het enige bestuursniveau dat kan optreden. Dit opent perspectieven, bijvoorbeeld in het kader van het verplichten van inburgering, in het armoedebeleid enzovoort.

In ditzelfde kader van het uitkeren van toelagen aan personen maakte de zesde staatshervorming de Gemeenschappelijke gemeenschapscommissie ook bevoegd voor de gezinsbijslag.

Ik ga van nabij opvolgen hoe we ons als Vlaamse Regering in enkele nog nader te bepalen dossiers kunnen inschrijven in de vernieuwde dynamiek van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en hoe we ook op het vlak van beleidsvoorbereiding een constructieve rol kunnen spelen. Daarbij hebben we aandacht voor de rol van de GGC als bestuursniveau dat voor beide gemeenschappen moet optreden en de specificiteit van die bijzondere situatie ook moet respecteren.

Ik treed hier op in samenspraak met de Vlaamse minister bevoegd voor welzijn en gezondheid.

3. SD 3 – De Vlaamse Regering zet volop in op de Brusselse uitdagingen

Vlaanderen wil in Brussel inzetten op de echte uitdagingen. De Vlaamse overheid en de Vlaamse Gemeenschapscommissie hebben de plaats die hen toekomt verworven.

We willen een pragmatisch beleid voeren voor de uitdagingen die zich stellen. Net zoals we dat ook in Vlaanderen zouden doen. Het Nederlandstalig onderwijs moet net zoals in andere Vlaamse groot- en centrumsteden oog hebben voor diversiteit en taalverscheidenheid in de klas. Het opleidingsbeleid moet inzetten op de uitdaging die zich op het terrein stelt, met name de jeugdwerkloosheid. Ons cultuurbeleid moet net als in de rest van Vlaanderen vernieuwend, uitdagend en kwaliteitsvol zijn.

De Vlaamse Regering heeft de laatste decennia haar sporen in Brussel verdiend. Op die lijn moeten we verder doorzetten. Ik wil zowel in mijn verticaal als horizontaal beleid het accent verder verleggen van zichtbaarheid en imago naar inhoud en kwaliteit.

Om het Vlaams gemeenschapsbeleid in Brussel vorm te geven kan ik rekenen op zowel mijn eigen 'verticale bevoegdheid' en bijhorende begroting als op de functioneel bevoegde ministers met gemeenschapsbevoegdheid in de hele Vlaamse Regering. Dit laatste heeft dan betrekking op mijn coördinerende 'horizontale bevoegdheid' binnen de Vlaamse Regering.

3.1. DEEL 1: De horizontale opdracht en de verantwoordelijkheid van de hele Vlaamse Regering

We coördineren het hoofdstedelijke beleid van de Vlaamse Regering en streven een integraal beleid voor Brussel na. Ik heb hierin als Brusselse minister in de Vlaamse Regering een coördinerende en ondersteunende rol. Deze bevoegdheid mag zeker de functioneel bevoegde collega's in de Vlaamse Regering niet van hun verantwoordelijkheid in Brussel ontslaan.

Om de coördinerende opdracht aan te pakken zijn de Brusseltoets en de Brusselnorm de uitgelezen instrumenten.

De Vlaamse Regering handhaaft haar Brusselreflex die geconcretiseerd wordt door de ambitie om een aanbod te ontwikkelen van Nederlandstalige gemeenschapsvoorzieningen voor 30% van de Brusselaars en daarbij ten minste 5% van de totale Vlaamse Gemeenschapsuitgaven in en voor de hoofdstad aan te wenden. We kiezen voor een correcte toepassing van de Brusseltoets als beleidsinstrument, dat gebruikt wordt om alle Vlaamse regelgeving te toetsen op de toepasbaarheid in Brussel.

3.1.1. *OD 1 De Brusselnorm moet als beleidsinstrument worden geconsolideerd en verfijnd.*

De Brusselnorm is een principe dat staat voor de politieke wil van de Vlaamse Regering om in Brussel loyaal en royaal te investeren. De norm verruimt de aspiraties van het Vlaams gemeenschapsbeleid tot meer dan de 'klassieke' Brusselse Vlaming.

Grosso modo kan gesteld worden dat 30% van de Brusselaars welkom is om gebruik te maken van het Nederlandstalig aanbod in Brussel. De Brusselnorm én Brusseltoets staan beide vermeld in het Vlaams regeerakkoord.

De Task Force Brussel wees er verder op dat de Brusselnorm niet relevant is voor (deel)domeinen waarbij de centrumfuncties en hoofdstedelijke functies primeren. Hier overstijgen de budgettaire inspanningen van de Vlaamse Regering de Brusselnorm. De Vlaamse Regering wil die investeringen consolideren en waar mogelijk versterken.

Voor deeldomeinen met een uitgesproken lokale relevantie blijft de Brusselnorm corresponderen met een budgettaire norm van minstens 5%. Het gaat hier over de decreten en de middelen die gevat worden door het planlastendecreet en voor Brussel relevant zijn. Ik denk hierbij dan o.m. aan het decreet lokaal cultuurbeleid, het decreet op het Vlaams Stedenfonds, het decreet houdende het lokaal beleid kinderopvang, het decreet jeugd- en jeugdwerkbeleid, het decreet betreffende het lokaal sociaal beleid...

Ook voor de programmatie van Nederlandstalige voorzieningen is de Brusselnorm de ambitie van de Vlaamse Regering. Die ambitie moet samen bekeken worden met de concrete vraag en de inspanningen van de andere overheden (i.c. de Franse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie) die op hetzelfde beleidsdomein aanbod verstrekken. Hierover dienen afspraken gemaakt te worden tussen de functioneel bevoegde Vlaamse ministers met gemeenschapsbevoegdheid en hun functioneel bevoegde collega's in de VGC.

3.1.2. *OD 2 De Brusseltoets implementeren en verankeren*

Verder engageren we ons om een Brusseltoets in te voeren bij de totstandkoming van alle toekomstige Vlaamse decreten en uitvoeringsbesluiten. Indien uit deze toets blijkt dat dit nodig is, worden decreten of regelgeving aangevuld met Brussel-paragrafen. De Brusseltoets gaat tegelijkertijd uit van een respect voor ieders bevoegdheden en van een maximalisering van het Vlaams gemeenschapsbeleid in Brussel. Ook hier dient op basis van de regelgevingsagenda's van de Vlaamse overheid bilateraal overleg te worden georganiseerd tussen de Vlaamse overheid en de VGC.

In relatie tot 3.1.1 OD 1 én 3.1.2 OD 2 zal ik regelmatig teruggrijpen naar de bevindingen van de Task Force Brussel die voor het gevoerde beleid uit het verleden een analyse maakte van de bestaande financiële stromen. Ook deze gegevens moeten gebruikt worden om per beleidsdomein een beeld te krijgen van de inspanningen voor Brussel.

3.1.3. *OD 3. We werken binnen de Vlaamse Regering een politiek kader uit én spreken een agenda af om het integraal Brusselbeleid verder in te vullen*

De politieke verantwoordelijken mogen na het ambtelijk overleg in het kader van de Task Force Brussel tijdens de voorbije legislatuur het werk niet laten liggen. Binnen de Vlaamse Regering wens ik een afsprakenkader en timing af te spreken voor het verder invullen van zowel de sectorale noden (onderwijs, beroepsopleiding en ondernemerschapsvorming, cultuur, welzijn en gezondheid, ...), de sectoroverstijgende of transversale noden als de meer 'generieke noden' die te maken hebben met de samenwerking tussen de Vlaamse Gemeenschap en Vlaams Gemeenschapscommissie op zich. Dit afsprakenkader en timing zal moeten opgesteld worden in nauwe dialoog met de collega's uit het VGC-college.

Overeenkomstig het regeerakkoord zal ik het beleidsvoorbereidend werk én de werkzaamheden van het VGC- en GGC-college nauwgezet opvolgen.

Voor de sectorspecifieke sectoren zal ik in dit kader mijn collega's met gemeenschapsbevoegdheid in de Vlaamse Regering én hun 'sectorcollega's uit de VGC samenbrengen.

Voor wat betreft de aanbevelingen die te maken hebben met de samenwerking Vlaamse Gemeenschap en VGC zal ik zelf het initiatief nemen om met de voorzitter van het college van de VGC rond de tafel te zitten.

De Task Force Brussel leverde tijdens de vorige legislatuur een goed gedocumenteerd eindrapport af. Het kan niet de bedoeling zijn het wiel opnieuw uit te vinden. Wat nu nodig is, is een duidelijke strategie en planning én een collectief – door VG / VGC gedragen – engagement om het integraal Brusselbeleid in de lijn van het regeerakkoord en de Brusselnorm en -toets verder vorm te geven.

De bouwstenen hierbij zijn bekend: het Vlaams regeerakkoord, het bestuursakkoord 2014-2019 'Goesting in Brussel' van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en het eindrapport van de Task Force Brussel (2012) door de administraties van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Om te illustreren en te concretiseren én als suggestie voor wat komen gaat, overloop ik in deze beleidsnota enkele beleidsdomeinen. Deze paragrafen willen in dit stadium vooral richtinggevend zijn naar het werk dat moet komen.

Onderwijs: een toekomstgerichte aanpak op maat van Brusselse jongeren

Het Nederlandstalig onderwijs in Brussel kent een grote aantrekkingskracht enerzijds door de toenemende vraag van anderstalige ouders en anderzijds door de hoge kwaliteit die het Nederlandstalig onderwijs te bieden heeft. Als gevolg hiervan bestaat er momenteel een discrepantie tussen de vraag en het aanbod. Het Masterplan Scholenbouw zoals beschreven in het Vlaams regeerakkoord, waarbij extra aandacht gaat naar het capaciteitsprobleem in gemeenten en steden waar de druk het grootst is, is een stap in de goede richting. Belangrijk in de Brusselse context is dat de uitbreiding in samenspraak met de verschillende Brusselse actoren gebeurt.

Om een efficiënt onderwijsbeleid in Brussel te voeren dient men rekening te houden met de specifiek (groot)stedelijke context van de stad. Zo kent Brussel een relatief groot aandeel van taalgemengde en anderstalige gezinnen. Er dient dus extra aandacht te gaan naar talensensibilisering van jongeren met specifieke aandacht voor de kennis van het Nederlands.

Het meertalige karakter van de hoofdstad is ongetwijfeld een pluspunt voor Brusselse jongeren en moet aldus ten volle benut worden om hen functioneel meertalig te maken. Het voornemen van de VGC om de mogelijkheid te onderzoeken om een beperkt aantal vakken in een andere taal als het Nederlands te geven is een belangwekkende evolutie.

Voor niet iedereen is het evident om les te geven in Brussel. Een aangepaste opleiding en extra ondersteuning voor beginnende Brusselse leerkrachten is dus nodig. In dit kader steun ik de ambities van de VGC om extra begeleiding te geven aan startende leerkrachten.

Ten slotte moedig ik verdere samenwerking tussen de verschillende lokale actoren aan. Ik denk daarbij in de eerste plaats aan Voorrangsbeleid Brussel (VBB), het Brussels Onderwijscentrum Secundair Onderwijs (BROSO) en het Onderwijscentrum Brussel (OCB).

Welzijn, volksgezondheid en gezin: naar een sterk Nederlandstalige aanbod in Brussel

Via het welzijnsbeleid tracht de Vlaamse Regering in samenwerking met andere spelers op het veld te komen tot een warme, solidaire en zorgzame samenleving. Het is in de eerste plaats mijn collega bevoegd voor Welzijn, de VGC en de COCOF die hier uitdrukkelijk zullen moeten samenwerken. In mijn hoedanigheid als minister van Brussel zal ik trachten ondersteunend op te treden en meer overleg te stimuleren voor een betere afstemming tussen de verschillende beleidsintenties.

Brussel kent ook op het vlak van welzijn enkele uitdagingen waarbij op verschillende domeinen de Brusselnorm niet gehaald wordt. Zo denk ik in de eerste plaats aan de kinderopvang voor baby's en peuters en de buitenschoolse opvang voor kinderen.

De algemene doelstelling van het Vlaams regeerakkoord om enerzijds verdere stappen te ondernemen om een kwaliteitsvolle kinderopvang die voor iedereen toegankelijk is te realiseren en anderzijds na te gaan hoe het aantal plaatsen kan uitgebreid worden is een eerste stap in de goede richting.

Om de specifieke context van de hoofdstad te benadrukken verwijst het Vlaams regeerakkoord naar een aangepast welzijnsbeleid voor Vlamingen in de Brussel waarbij er gestreefd wordt naar het behalen van de Brusselnorm.

Tenslotte is het belangrijk te verwijzen naar de inzet op het sociaal ondernemen om de zorg en hulpnoden in te vullen waarbij het vertrouwen wordt geschonken aan partners die de beleidsdoelstellingen helpen uit te voeren.

We maken werk van een aangepast beleid voor de Vlamingen in onze hoofdstad en hanteren hierbij de Brusselnorm, wat betekent dat de Vlaamse Gemeenschap voor haar beleid in Brussel 30% van de Brusselse bevolking als haar doelgroep beschouwt en dat 5% van de middelen die besteed worden voor gemeenschapsbevoegdheden gereserveerd en ingezet worden voor Brussel.

Opleiding naar werk en zelfstandig ondernemen: de jeugdwerkloosheid aanpakken

De jeugdwerkloosheid terugdringen tot aanvaardbare proporties is waarschijnlijk één van de grootste uitdagingen voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Ook de gemeenschappen en gemeenschapscommissies hebben hier via hun bevoegdheid rond opleiding een belangrijke verantwoordelijkheid.

Aan Nederlandstalige kant zijn er volgende belangrijke actoren die op het vlak van opleiding hun rol – in samenspraak met Actiris – moeten kunnen spelen: de VDAB en VDAB Brussel, SYNTRA Vlaanderen en SYNTRA Brussel, TRACE Brussel en haar partners.

Op het vlak van beroepsopleiding en opleiding naar zelfstandig ondernemen – ook het zelfstandig ondernemen is een mogelijkheid om de werkloosheid te bestrijden – is taalbeleid een cruciaal thema. Hoe meer talen werkzoekenden spreken, des te groter hun kansen op werk. Daarom dienen de Nederlandstalige opleidingsverstrekkers de mogelijkheid te krijgen om opleidingstrajecten te moduleren op de Brusselse noden. Ik denk hierbij o.m. aan het ontwikkelen en organiseren van geïntegreerde en beroeps specifieke taaltrajecten die het cursisten met een taalhandicap toch moet mogelijk maken om in een Nederlandstalige opleiding te slagen. Ook het vormen van docenten in het omgaan met taaldiverse klassen en het begeleiden van cursisten met taalachterstand vormen een onderdeel van een taalbeleid voor opleidingsverstrekkers.

Het Vlaams gemeenschapsbeleid dient verder in te zetten op duaal leren. Arbeidscompetenties worden niet alleen verworven in een klaslokaal of atelier. Een opleiding gekoppeld aan een werkervaring via een stage gaat veel meer effect hebben en zal de kansen op werk gevoelig verhogen. Ik wil samen met mijn collega bevoegd voor Werk enerzijds en de Vlaamse Gemeenschapscommissie anderzijds bekijken hoe we hierop in Brussel sterker kunnen inzetten. In dit verband zal ik ook de op te starten evaluatie van het decreet Leren en Werken met bijzondere aandacht volgen.

Een wisselwerking tussen het Brussel en Randbeleid stimuleren

We zoeken afstemming met het Vlaamse Randbeleid omdat de uitdagingen van stad en hinterland in toenemende mate sporen. Muntpunt en vzw De Rand zouden hierbij het voortouw moeten nemen, bijvoorbeeld door het opzetten van gezamenlijke projecten.

Bij het toekennen van projectsubsidies in het programma Brusselse Aangelegenheden zal ik de samenwerking tussen Brussel en de Vlaamse Rand rond Brussel als positief punt meenemen in mijn uiteindelijke beslissing.

Ik wil samen met mijn collega bevoegd voor de Rand bekijken in welke mate structureel gesubsidieerde organisaties bij het ontwikkelen van nieuwe initiatieven rekening kunnen houden met grensoverschrijdende dimensies (cf. Zorgzoeker, Taalboulevard, Groeten uit de Rand...).

Op het vlak van dataverzameling en wetenschappelijk onderzoek zal ik waar mogelijk aansturen op een inclusieve benadering tussen Brussel en de Rand.

Inburgering: blijven inzetten op het onthaal van nieuwkomers

Brussel is een plaats met een hoge instroom aan nieuwkomers. Uit de analyse van de financiële stromen van het Vlaams gemeenschapsbeleid (Task Force Brussel) blijkt dat Vlaanderen inzet op inburgering in Brussel. Ik pleit ervoor om samen met de Vlaamse minister bevoegd voor Inburgering en het bevoegde collegelid in de VGC de vraag naar het Nederlandstalig aanbod regelmatig te evalueren. Ook wil ik samen met de twee betrokken politieke verantwoordelijken bekijken hoe de VGC een regierol in het Vlaams inburgeringsbeleid kan opnemen.

Deze legislatuur zal er een decreetwijziging komen waarbij de verplichte inburgering in Vlaanderen ook verplicht wordt voor nieuwkomers die zich in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of het Waals Gewest gevestigd hebben en binnen vijf jaar verhuizen naar Vlaanderen.

Deze Vlaamse Regering zal ook inzetten op het verplichten van de inburgering in Brussel via een samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap, Franstalige Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. Dit voornemen werd meer in detail beschreven onder de tweede strategische doelstelling van deze beleidsnota.

Cultuur

Brussel is een stad met een internationale culturele uitstraling en heeft een immense aantrekkingskracht voor kunstenaars en artiesten uit binnen- en buitenland. De Vlaamse aanwezigheid speelt hier een belangrijke rol.

Zo is Vlaanderen eigenaar van een aantal gebouwen waarin grote kunstenuitvoeringsorganisaties zijn gevestigd. Deze gebouwen vormen een verwijzing naar de Vlaamse aanwezigheid in de hoofdstad. Ik denk hierbij in de eerste plaats aan het Kaaithheater, Rosas en de Ancienne Belgique (AB). Bij deze gebouwen dringen zich grote(re) onderhouds- en/of renovatiewerken op die de Vlaamse overheid als eigenaar op zich moet nemen. Hiervoor zullen de nodige middelen dienen voorzien te worden.

De instellingen van de Vlaamse Gemeenschap komen uitgebreid aan bod in het regeerakkoord. In Brussel bevinden zich twee grote Vlaamse culturele instellingen: de Ancienne Belgique en het Brussels Philharmonic. Samen met hen wil ik werk maken van een optimale invulling van hun rol als twee grote Vlaamse culturele instellingen van de Vlaamse Gemeenschap. Maar ook voor de andere grote huizen in Brussel zijn er opportuniteiten.

Brussel moet ook sterker in het Vlaamse verhaal van de audiovisuele industrie kunnen meespelen. Een concreet verband tussen het bestaande economische fonds Screen Flanders en een gelijkaardige stimulans voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest mag dan ook niet langer op zich laten wachten.

Gegeven de institutionele context van Brussel is het reeds afgesloten cultureel samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse en Franse gemeenschap een stap in de goede richting naar een sterker cultureel engagement. Ik wil hier verwijzen naar pagina 9 van deze beleidsnota waar ik hier dieper op inging.

Op het vlak van de bescherming van het roerend cultureel erfgoed wil ik met de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Federale overheid werken aan een samenwerkingsakkoord 'bescherming roerend cultureel erfgoed' voor Brussel. Dit akkoord moet aan alle bevoegde entiteiten een 'sokkelregeling' bieden die voor België een gemeenschappelijk regeling invoert maar tegelijkertijd aan de partners de nodige vrijheid biedt qua concrete invulling.

Aangezien het belangrijk is om als cultuursector te investeren in de toekomst, wil ik ook in Brussel extra aandacht besteden aan jongeren en beginnende kunstenaars. Zij moeten een kwaliteitsvolle ondersteuning kunnen genieten om zo door te kunnen groeien naar het professionele circuit.

De sociaal-culturele sector in Brussel heeft een belangrijke maatschappelijke rol en dient verder versterkt te worden. Zo zijn de 22 Brusselse gemeenschapscentra bij uitstek culturele ontmoetingsplaatsen tussen verschillende gemeenschappen en ankerpunten voor culturele beleving. In samenwerking met Cultuurcentrum Brussel werken deze verschillende gemeenschapscentra aan de bevordering van cultuurparticipatie. Deze lokale samenwerking dient verder gestimuleerd te worden zodat zoveel mogelijk mensen betrokken worden bij het Brusselse verenigingsleven en sociaal-culturele activiteiten.

Ik wil er verder ook op wijzen dat ik in mijn hoedanigheid als minister van Brussel via de subsidielijst "Projecten voor Brussel" culturele initiatieven kan stimuleren.

Kortom, we streven naar een kwaliteitsvolle en duurzame cultuursector in Brussel die alle lagen van de Brusselse bevolking aanspreekt en waarbij de lokale dynamiek belangrijk is. Samenwerking, gebaseerd op het subsidiariteitsprincipe en complementair beleid op verschillende niveaus, is dus van cruciaal belang.

Jeugd

Brussel is het jongste gewest van België met een groot aandeel van jongeren en jongvolwassenen. De jonge bevolking is meer geconcentreerd in de centrale gemeenten van het gewest, en telt in verhouding met oudere bevolking meer niet-Belgen.

Een goed Jeugdbeleid zorgt er voor dat jongeren zich thuis voelen in hun stad. Om dit te bereiken is het belangrijk om te luisteren naar de standpunten van kinderen. In dat opzicht moeten we de inspraak van jongeren in het lokale jeugdbeleid verder stimuleren.

Binnen onze multiculturele hoofdstad is het belangrijk dat we meer belang hechten aan kansengroepen. Jeugdwerk kan bij uitstek werken als emancipatorische kracht waarbij de sterke punten van elk individu een startpunt kunnen zijn om de kansen en integratie van jongeren te vergroten. Zo zal er door de VGC een jongerenfonds opgericht worden om jongeren te stimuleren om te ondernemen.

Voldoende beschikbare ruimte is belangrijk. Het voornemen van de VGC om een actieplan op te stellen om jeugdinfrastructuur uit te breiden en te stabiliseren is positief. In dit kader steun ik het initiatief om een jeugdhuis in de Vijfhoek en één fuifzaal te realiseren volledig. Ook de Vlaamse Regering wil hier zijn verantwoordelijkheid nemen door een masterplan bivaakplaatsen op te maken.

3.2. DEEL 2: Sterke, doelgerichte Vlaamse investeringen in onze hoofdstad

Met ons eigen begrotingsprogramma zitten we op het snijpunt van de 'gemeenschapsoverheid' Vlaanderen én het lokaal bestuur van de 'Vlaamse Gemeenschapscommissie'. Met die middelen willen we letterlijk een 'hoofdstedelijk beleid' voeren. We wensen gericht te investeren zonder in de plaats te treden van de VGC én de in de Vlaamse Regering functioneel bevoegde ministers met gemeenschapsbevoegdheid in Brussel.

Om dit beleid vorm te geven, beschikken we over drie beleidsinstrumenten, die elkaar perfect aanvullen: het Vlaams Brusselfonds, werkingssubsidies en projectsubsidies.

3.2.1. OD 4 Het Vlaams Brusselfonds: reculer pour mieux sauter

Initieel werd het Vlaams Brusselfonds opgericht om de afschaffing van het kijk- en luistergeld in Vlaanderen voor de Nederlandstalige inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te compenseren. Later werd het doelpubliek verruimd tot alle gebruikers van instellingen op Brussels grondgebied die wegens hun activiteiten of hun organisatie worden beschouwd als te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap. Het Vlaams Brusselfonds werd zo geheroriënteerd naar een impulsfonds waarmee een brede waaier van projecten en initiatieven rond welzijn, cultuur en onderwijs kunnen worden gefinancierd.

Door de besparingen aan het begin van deze legislatuur dient het Vlaams Brusselfonds in 2015 en 2016 telkens iets meer dan twee miljoen te besparen. Dat betekent dat enkel reeds aangegane engagementen nagekomen kunnen worden. De financiering van de vermogensrechtelijke aspecten, de verbouwingswerken en het eigenaarsonderhoud van de eigen gebouwencomplexen Muntpunt en het Huis van het Nederlands vloeien voort uit juridische verbintenissen. De andere engagementen betreffen een aantal projecten, hoofdzakelijk investeringsprojecten.

In de loop van de volgende legislatuur komt er wel opnieuw ruimte voor nieuwe initiatieven. Ik ben voorstander om deze nieuwe beleidsruimte vooral te investeren in duidelijke en herkenbare infrastructurele projecten. Dat kunnen ook zogenaamde 'poly-functionele' investeringen zijn die tot stand komen in samenwerkingsverbanden met bijvoorbeeld cultuurcentra, gemeenschapscentra, bibliotheken, scholen, Brede Scholen, gezondheids- en welzijnsinstellingen. In het Vlaams Regeerakkoord staat vermeld dat er zal onderzocht worden of een Vlaams Sportcentrum in Brussel mogelijk is. Wij wensen dit onderzoek mee te ondersteunen.

3.2.2. OD 5 Investeren in sterke partners

Voor het verwezenlijken van een aantal verticale beleidsdoelstellingen van het Brusselbeleid, worden bepaalde duidelijk gedefinieerde opdrachten voor uitvoering toevertrouwd aan de partners van het Brusselse werkveld. Die structurele partners staan nominatief ingeschreven in de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap. De samenwerking met volgende partnerorganisaties voor het Brusselbeleid wordt verdergezet: Brede School, Br(ik), BRIO, Brukselbinnenstebuiten, Huis voor Gezondheid, Huis van het Nederlands, Kenniscentrum Woonzorg Brussel, Kuumba, Muntpunt, Studio Globo en de Vlaams-Brusselse Media. Deze organisaties worden aangestuurd via een vijfjaarlijkse beheersovereenkomst die afgesloten wordt met de Vlaamse Gemeenschap. De periode van vijf jaar, met steeds een overlapping van het eerste jaar van een volgende legislatuur, is belangrijk voor de continuïteit van het gevoerde beleid. De beheersovereenkomst geeft het kader weer waarbinnen de organisatie over meerdere jaren zal werken en geeft aan welke beleidsopdracht(en) de organisatie dient te vervullen. De lopende beheersovereenkomsten met Br(ik), Huis voor Gezondheid, BRIO, het Huis van het Nederlands, Kenniscentrum Woonzorg Brussel gaan tot eind 2015. De beheersovereenkomst met Muntpunt loopt tot eind 2014, maar wordt waarschijnlijk verlengd tot eind 2015 om de looptijd van alle beheersovereenkomsten op mekaar af te stemmen. De beheersovereenkomst met de vzw Vlaams Brusselse Media wordt momenteel voorbereid.

In 2015 zal met de structurele partnerorganisaties onderhandeld worden over de opdrachten en invulling van de nieuwe vijfjaarlijkse beheersovereenkomsten. De overeenkomsten zullen van start gaan in januari 2016. Ook met Kuumba, Studio Globo en Brukselbinnenstebuiten zal een beheersovereenkomst 2016-2020 afgesloten worden. In het kader van het overleg rond de beheersovereenkomsten kunnen bepaalde beleidsopdrachten toegevoegd of bijgestuurd worden, zowel operationeel als financieel. Zo zal voor Br(ik) bekeken worden of in het licht van institutionele en markt gebonden wijzigingen in de sector het investeren in studentenhuysvestingsprojecten een basis-

opdracht van de organisatie dient te blijven. Ook de opdracht van BRIO zal herbekeken worden met het oog op de eventuele oprichting van een interuniversitair steunpunt of strategisch onderzoeksplatform.

De subsidie voor Brede School kadert in een samenwerking met de Vlaamse Gemeenschapscommissie waarbij sinds het schooljaar 2012-2013 22 Brede Scholen in Brussel ondersteund worden. Een Brede School is een samenwerkingsverband tussen verschillende sectoren die werken aan een brede leer- en leefomgeving met als doel maximale ontwikkelingskansen voor alle kinderen en jongeren. De Vlaamse Gemeenschapscommissie oefent de regierol uit en is onder andere belast met het uittekenen van een subsidiekader voor de lokale coördinatie, de overeenkomsten met de Brede Scholen en de financiële verantwoording. De evaluatie gebeurt in samenspraak met de Vlaamse overheid.

Indien organisaties worden gesubsidieerd door zowel de Vlaamse overheid-Coördinatie Brussel als door de Vlaamse Gemeenschapscommissie, zal ernaar worden gestreefd om driepartijen beheersovereenkomsten af te sluiten en dit voor een maximale afstemming van opdrachten en taken. Ook de opvolging van de werking kan in gezamenlijke slagorde gebeuren, bijvoorbeeld door het opzetten van gezamenlijke voortgangsgesprekken. Zo'n driepartijenovereenkomst bestaat overigens nu reeds voor het Huis voor Gezondheid en Muntpunt.

3.2.3. OD 6 Investeren in hoofdstedelijke projecten en vernieuwende initiatieven

We investeren niet enkel in grote structuren, maar ook in waardevolle vernieuwende initiatieven. We blijven rechtstreeks investeren in gemeenschapsvormende, hoofdstedelijke projecten en in innoverende, toekomstgerichte en impactvolle Brusselse initiatieven met duurzame effecten, een residuele waarde en een grote multiplieerbaarheid (in Vlaanderen).

De subsidielij "Projecten voor Brussel" laat de Vlaamse overheid toe om – aanvullend bij het reguliere beleid – snel en soepel op nieuwe evoluties in de hoofdstad te kunnen inspelen en zo haar rol voluit te kunnen spelen. De ingeslagen weg wordt verdergezet met nieuwe klemtonen.

- Initiatieven die de kennis over en de interesse voor Brussel en de hoofdstedelijke realiteit in Vlaanderen verhogen, kunnen blijvend worden gesteund. Bijzondere aandacht zal gaan naar projecten die de samenwerkingsverbanden tussen Brussel en het brede hinterland versterken en werken rond de sociaal-culturele en sociaal-economische impact van gedeelde grootstedelijke problematieken en dynamieken.
- Bij hoofd- en grootstedelijke publieksevenementen vormen eigenheid, authenticiteit, originaliteit, verdieping, publieksverruiming en gemeenschapsvorming beslissende subsidiecriteria.
- Tijdens de vorige legislatuur ging er veel aandacht naar innoverende, toekomstgerichte Brusselse initiatieven met een reële maatschappelijke impact. Zo'n projecten kunnen blijvend worden gesteund, maar er zal meer worden gefocust op de duurzame effecten, de residuele waarde en de multiplieerbaarheid ervan (in Vlaanderen).
- Projecten met een gemeenschapsoverschrijdende dimensie worden aangemoedigd. Ze leggen verbindingen en vormen een weerspiegeling van de Brusselse realiteit (b.v. Platform Kanal, Cultureghem...).
- Vertrekkend vanuit enkele ernstige incidenten gericht op de holebigemeenschap, zullen projecten die informeren, sensibiliseren en meer draagvlak willen creëren rond seksuele diversiteit extra aandacht krijgen.

3.2.4. OD 7 Onderzoek en wetenschap ten dienste van het werkveld en het grote publiek

Om het wetenschappelijke luik van het Brusselbeleid – waarvoor BRIO een aantal beleidsopdrachten uitvoert – verder uit te bouwen, zal samen met de administratie EWI de mogelijkheid onderzocht worden om een interuniversitair steunpunt of strategisch onderzoeksplatform op te richten met een beleidsvoorbereidende taak. Dit is om als Vlaamse overheid goed gedocumenteerd en beslagen op het Brussels terrein te komen. Een van de basisopdrachten zou het opstellen en uitvoeren van een onderzoeksagenda zijn met zowel geïntegreerd lange termijnonderzoek als ad hoc beleidsondersteunend onderzoek.

De opdracht van een informatie- en documentatiecentrum moet behouden blijven. Belangrijk is daarnaast ook dat die informatie wordt verspreid. De idee van een open stadsuniversiteit gericht op het middenveld en de geïnteresseerde burger geniet mijn steun. Om die drie doelstellingen – documentatie, onderzoek en maatschappelijke kennisoverdracht – te realiseren, wordt de werking van BRIO, Brussels Studies Institute, Brussels Academy, Brussels Centre for Urban Studies, het onderzoeksplatform MIRO, de Studiedienst van de Vlaamse overheid en de Meet- en Weetcel van de Vlaamse Gemeenschapscommissie naast elkaar gelegd en doorgelicht.

3.2.5. OD 8 Een integraal media- en communicatiebeleid

De Vlaamse overheid ondersteunt een aantal media, informatie- en communicatie-initiatieven die op een verstandige, evenwichtige en integrale wijze over de hoofdstad en in het bijzonder het Nederlandstalige gemeenschapsleven berichten.

Bij het ondersteunen van deze initiatieven heb ik bijzondere aandacht voor de toegankelijkheid. We willen een zo ruim mogelijk doelpubliek. Leesbaarheid en verstaanbaarheid staan hierbij centraal.

Muntpunt

Muntpunt bestaat 1 jaar. We willen het Vlaams overheidsagentschap alle kansen geven om zijn rol als hedendaagse belevingsbibliotheek en hoofdstedelijk informatie- en communicatiecentrum waar te maken. We streven naar één loket, waar alle bewoners en alle fysieke en digitale gebruikers en bezoekers van Brussel terecht kunnen voor meertalige informatie over wonen, werken, studeren, cultuur, welzijn...

Na de inlooperperiode na de langverwachte start in 2013 zal Muntpunt haar werking consolideren en de opdrachten scherper stellen op basis van de volgende vier pijlers:

- Een open huis zijn;
- Een belevingsbibliotheek zijn;
- Een fysiek en virtueel communicatie- en informatiecentrum zijn over het Nederlandstalige aanbod in Brussel en Vlaanderen in Brussel;
- Een verbindingsinstrument zijn.

De minder gunstige budgettaire context van de Vlaamse overheid noopt ons om het hoge ambitieniveau van Muntpunt wat te temperen en enkele prioritaire krachtlijnen voorop te stellen

- Het uitbouwen van het informatiecentrum

Muntpunt is voor bezoekers en bewoners van Brussel de toegangspoort tot het ruime en gevarieerde netwerk van Nederlandstalige initiatieven en dienstverlening op het vlak van cultuur & vrije tijd, onderwijs & vorming, welzijn & gezondheid, wonen & werken in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Om een antwoord te kunnen bieden op alle mogelijke eerstelijnsvragen binnen die domeinen moet Muntpunt gebruik maken van verschillende kanalen: website, e-mail, infostands in de stad... en uiteraard de persoonlijke informatieverstrekking (via de voorziene balies en op de verdiepingen) in Muntpunt.

Doel is om de informatiestroom uit te bouwen op basis van concrete afspraken met Brusselse partners over het aanleveren van informatie en dragers, koppeling van databanken. De samenwerking met de Vlaamse Infolijn speelt hierin een belangrijke rol. Er worden informatieacties opgezet waarbij rond een bepaald item met alle mogelijke partners wordt samengewerkt. Zo wordt het Nederlandstalig aanbod niet beschrijvend, maar tastbaar voor de gebruiker.

- Samenwerking met partners/stakeholders

Muntpunt ontwikkelt een inclusieve werking waarbij partners - over verschillende sectoren heen - in Muntpunt terecht kunnen om elkaar te ontmoeten en om samen (met elkaar en met Muntpunt) ontmoetingen te creëren voor hun doelpubliek. Zo is Muntpunt voor hen een verbindingsinstrument om in co-creatie ideeën en projecten uit te werken.

- Vlaanderen naar Brussel brengen

Ik wil het Brussels publiek laten kennismaken met initiatieven in Vlaanderen. Dit moet gebeuren via de culturele huizen in Brussel en zoals nu al gebeurt door een aantal middenveldorganisaties zoals Vormingplus Citizenne en Brussels Onthaal Nieuwkomers (BON).

- Herwinnen publiek voor de belevingsbibliotheek

Vanuit de ambitie de belangrijkste bibliotheek van de stad te zijn, ontwikkelt Muntpunt een gelaagd collectiebeleid voor een aanbod dat zijn gelijke niet kent in Brussel en ver daarbuiten.

Brussel danst

Op de Vlaamse feestdag op 11 juli wordt er jaarlijks een uitnodigend, open en breed gedragen hedendaags feest georganiseerd waarop iedereen welkom is. De focus van het feest ligt op de viering van de Vlaamse feestdag. Zoals in het Vlaams regeerakkoord aangekondigd zullen we ook deze legislatuur deze traditie, waarbij elk jaar opnieuw vele Vlamingen naar Brussel komen, in eer houden. De organisatie van dit evenement is aan Muntpunt toevertrouwd, maar gebeurt in nauw overleg met de Vlaamse Gemeenschap en de VGC.

De Vlaams-Brusselse Media: scherp en spraakmakend

Op 10 maart 2014 werd de vzw Vlaams-Brusselse Media (VBM) opgericht. De nieuwe vzw integreert de bestaande vzw's Brussel Deze Week, tvbrussel en FM Brussel in een mediaplatform met één organisatiestructuur. De bestaande mediakanalen Brussel Deze Week/Agenda, tvbrussel, FM Brussel en brusselnieuws.be, dat zich moet ontwikkelen tot uithangbord en draaischijf van de VBM, behouden hun merkeigenheid maar moeten op vergaande wijze crossmediaal samenwerken.

De verdere operationalisering en structureel gesubsidieerde werking van het mediaplatform zullen het voorwerp zijn van een meerjarige convenant die de Vlaamse Gemeenschap (VG) en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) gezamenlijk zullen afsluiten met de VBM. Het convenant zal worden getoetst aan de Europese DAEB-regelgeving (inzake staatssteun in de vorm van compensatie voor openbare diensten,

verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen).

De kernopdracht van de VBM zal er in bestaan een bijdrage te leveren tot het informatie-, communicatie- en promotiebeleid van de Vlaamse Gemeenschap en VGC in Brussel. Daartoe zal ze onder andere op geobjectiveerde wijze berichten over de Brusselse actualiteit en een zo breed mogelijk publiek informeren over de VG en VGC, hun voorzieningen en over het brede Nederlandstalige netwerk van organisaties en verenigingen in Brussel. Strategische en operationele samenwerking met Muntpunt ligt voor de hand.

De fusie van de Vlaams-Brusselse mediapartners moet tegen het einde van de looptijd van het convenant en binnen de huidige budgettaire context (status quo werkingssubsidies 2014) resulteren in kwantitatieve en kwalitatieve efficiëntiewinsten, zowel op beheers- als beleidsmatig vlak. Vanaf jaar twee na de volledige operationalisering van het mediaplatform verwacht ik structurele en functionele aanzetten tot een slagvaardiger en daadkrachtiger bestuur; een doelmatiger inzet van mensen en middelen; een cross-mediale redactiewerking met beter gecoördineerde nieuwsgaring en -verspreiding; een grote specialisatie en hoge journalistieke standaard op het vlak van politieke, sociaaleconomische en -culturele berichtgeving; een sterkere beeldvorming en merk(en)beleid; een geïntegreerd doelgroepen- en marketingbeleid; samenwerkingsverbanden met relevante actoren (onder andere VRT, Belga, Muntpunt, VisitBrussels) en het streven naar een groter bereik.

We moeten er ons van bewust zijn dat niet zozeer overheidscampagnes en ad hoc projecten maar de Brusselse actualiteit en de berichtgeving daarover in de media bepalend zijn voor de beeldvorming van de gemiddelde Vlaming over zijn hoofdstad. Met een informatie- en nieuwsaanbod dat relevant is voor Nederlandstalige mediagebruikers in Vlaanderen en Brussel en met maximaal gebruik van digitale en online kanalen, moet de VBM de band tussen de Vlaamse gemeenschap en Brussel en de kennis over Brussel (in Vlaanderen en Brussel) versterken.

De mediakanalen Brussel Deze Week/Agenda, tvbrussel, FM Brussel en brusselnieuws.be moeten op hun terrein ook fungeren als (meertalige) referentiebron – en waar nodig als (co)productiehuis – voor zowel de Vlaamse publieke omroep als andere en anderstalige media.

Geen imagocampagnes, wel de stad in de diepte leren kennen

We voeren net als in de vorige legislatuur geen (grootschalige) imagocampagnes rond de hoofdstad maar communiceren rond concrete projecten en verwezenlijkingen. We nemen en steunen initiatieven om Brussel in de ogen van de Vlamingen bekend en aantrekkelijk te maken. We wensen de Brusselaars en de geïnteresseerde Vlamingen te informeren over de stad en de Vlaamse netwerken. De Vlaams Brusselse Media en Muntpunt spelen daarbij vanzelfsprekend een belangrijke rol. Daarnaast investeren we in organisaties en initiatieven die Vlamingen in contact brengen met de stedelijke realiteit of die op een laagdrempelige wijze de kennis over Brussel verhogen.

We doen dat onder andere met de volgende instrumenten en binnen de volgende contouren:

- Het opzetten van een actieplan 'Brussel ontsluiten naar Vlaanderen' i.s.m. Muntpunt en de Vlaams Brusselse Media. We zullen ook onderzoeken in welke mate dit met een structurele samenwerking met de VRT kan;
- Het actualiseren van de brochure "Brussel voor jou" (in drie talen) die op een geobjectiveerde, evenwichtige en laagdrempelige wijze informatie over Brussel brengt (institutioneel, cultureel, educatief, sociaal...) en dit met focus op de Nederlandstalige netwerken;

- We investeren verder in stadstoeristische organisaties zoals Brukselbinnenstebuiten, Korei en Use-It die erin slagen Vlamingen de hoofdstad in de diepte te leren kennen;
- We investeren mee in de organisatie van hoofdstadklassen waarbij alle Vlaamse scholieren minstens één keer voor hun achttiende een bezoek hebben gebracht aan de hoofdstad;
- Ten vroegste in 2017 zal een deel van de Vlaamse administratie verhuizen naar het nieuw op te richten Vlaams Administratief Centrum Brussel, op de site Tour & Taxis. De site Tour & Taxis en de kanaalzone die aan de site grenst zijn beide in volle stedelijke ontwikkeling en ontplooiing. De verhuis naar die site biedt heel wat kansen, zowel voor de buurt als voor de Vlaamse ambtenaren die er zullen gaan werken. Om de integratie van het gebouw en zijn bewoners op de site en in de buurt zo optimaal mogelijk te laten verlopen, wens ik samen met de bevoegde diensten binnen de Vlaamse overheid overleg op te starten met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest om te kijken waar er samenwerking mogelijk is en of synergiën kunnen ontstaan. Het kan hier bijvoorbeeld gaan over de afstemming van het openbaar vervoer op de noden van de pendelaars, het openstellen van de infrastructuur van het V.A.C. voor de buurt, de wisselwerking met de buurt en zijn bewoners... Ik treed hiervoor in overleg met mijn collega bevoegd voor Bestuurszaken.

3.2.6. OD 9 Openheid, interculturele samenwerking en oog voor internationalisering

Het Vlaamse netwerk in Brussel kiest voor openheid en interculturele samenwerking. Niet alleen Brusselse Vlamingen, maar ook heel wat Brusselaars met andere culturele wortels maken er gebruik van. Die aandacht voor diversiteit en interculturaliteit kan verticaal, doelgroepgericht werken, maar wil vooral (participatie)kansen verhogen en bruggen slaan via het bestaande netwerk (horizontaal beleid).

Interculturaliteit vormt een horizontaal en inclusief thema in het beleid. Alle eigen en gesubsidieerde initiatieven moeten ook hebben voor de diversiteitsproblematiek en buiten de evidente paden en eigen oevers treden. Er kunnen ook verticale, doelgroepgerichte initiatieven worden gesteund, zoals het Vlaams-Afrikaans Huis Kuumba, maar ook daar wordt die doelgroepgerichte aanpak in brede en open zin opgevat.

Brussel telt een grote internationale gemeenschap. Mensen uit verre en minder verre streken die hier kort of lang of tenslotte definitief verblijven. Mensen met vaak verschillende culturele en talige achtergronden. Een van de uitdagingen bestaat er in deze internationale gasten kennis te laten maken met een hun onbekende maar boeiende stad. De beweegredenen hiervoor zijn meervoudig. Brussel is op vele vlakken complex en niet meteen te vatten. Het zal niet altijd vanzelfsprekend zijn om er zomaar de weg te vinden door een veelheid aan structuren, overheden, talen. Omdat het Vlaams regeerakkoord hier expliciet naar verwijst geef ik graag volgend overzicht.

Een eerste doelstelling is dus om duidelijkheid te scheppen in instellingen en diensten door een overzicht te bieden. De drietalige brochure "Brussel voor jou" wordt geactualiseerd.

Hiermee sluit ik aan bij een volgende doelstelling. Het jarenlang zorgvuldig opgebouwde Nederlandstalige netwerk in Brussel biedt een zeer ruim aanbod aan van activiteiten en diensten inzake cultuur, onderwijs, welzijn, jeugd. Deze sterke troeven moeten ambitieus uitgespeeld worden. Muntpunt vervult een duidelijke en belangrijke opdracht om dit aanbod kenbaar te maken en te promoten. Het is vervolgens ook de bedoeling om via dat rijke aanbod anderstaligen te laten kennismaken met de Nederlandse taal en hen te overtuigen dat de kennis van het Nederlands een meerwaarde betekent, in de eerste plaats economisch door meer kansen op de arbeidsmarkt, maar uiteindelijk ook sociaal. Ik geloof heel sterk in het Nederlands als taal van sociale mobiliteit in Brussel én als venster op de stad en haar inwoners, en op de wereld.

Een aantal partners op het terrein bouwen reeds jarenlang mee aan de verwezenlijking van deze doelstellingen. Zij besteden in hun doelgroepenwerking specifiek aandacht aan de internationale gemeenschap. Ik zal deze inspanningen dan ook verderzetten en waar mogelijk zelfs versterken.

Br(ik) besteedt aandacht aan buitenlandse studenten, met onder andere het Van Orley International Student House, een studentenhuus voor korte verblijven voor internationale (Erasmus-)studenten. Aan deze buitenlandse studenten biedt Br(ik) eveneens essentiële studenteninformatie aan via de Engelstalige pagina op de website br(ik).be.

Ook het Huis van het Nederlands focust in zijn werking op de doelgroep 'expats'. De medewerkers van de Europese Commissie die in Brussel wonen kunnen net als de andere Brusselaars gebruik kunnen maken van de gratis lessen NT2. Het Huis van het Nederlands startte ook een samenwerking op met het verbindingsbureau Brussel-Europa, dat elke expat in Brussel verwelkomt en hen informatie geeft over het Huis van het Nederlands en de taallessen. Naar analogie van Muntpunt kan het Huis van het Nederlands fungeren als toegangspoort voor anderstaligen die Nederlands leren en/of willen gebruiken en die zich willen richten tot de Vlaamse gemeenschap.

Een ander voorbeeld is de stadsgidsenorganisatie Brukselbinnenstebuiten, die ook een nominatim subsidie ontvangt. Brukselbinnenstebuiten haalde de opdracht van de Europese Commissie binnen voor Brusselse stadverkenningen voor de Europese ambtenaren. Zij verwijzen daarbij uitgebreid naar het Nederlandstalige aanbod in de hoofdstad en de mogelijkheid om gratis taallessen Nederlands te volgen.

Ook de impulssubsidie vanuit Brusselse Aangelegenheden aan Use-it wordt verdergezet. Use-it is een niet-commerciële organisatie die eigenwijze toeristische informatie verstrekt aan jongeren uit het buitenland en uit Vlaanderen om ze op een diepgaande en hedendaagse wijze met de hoofdstad in contact te brengen. Hun baliewerking in de Ravensteingalerij leidt bovendien Brusselse jongeren uit kwetsbare wijken op als vrijwilliger.

Verder zijn er op het terrein nog andere initiatieven of organisaties die anderstaligen en nieuwkomers onthalen en wegwijs willen maken in de stad en haar instellingen. Ik denk daarbij bijvoorbeeld aan het Brussels Onthaalbureau Inburgering en de Vlaamse Gemeenschapscommissie met haar brochure 'de stadsmus' en de daaraan gekoppelde onthaaldagen.

Naast anderstalige nieuwe Brusselaars dient het uitgebouwde onthaalbeleid zich immers ook te richten tot Nederlandstaligen uit Vlaanderen of elders, die Brussel beter willen leren kennen of hier willen komen wonen.

Om tot een ambitieus onthaalbeleid naar nieuwe Brusselaars te komen, zal ik bekijken of een aantal van deze diverse initiatieven eventueel gebundeld kunnen worden in een gerichte en efficiënte actie naar de doelgroep toe. Uiteraard verloopt dit in samenwerking met het Agentschap Integratie en Inburgering, Muntpunt, de Vlaams-Brusselse Media en de VGC.

3.2.7. OD 10 Naar een gecoördineerd welzijns- en gezondheidsbeleid in de hoofdstad

Wat betreft de welzijns- en gezondheidssector wil ik inzetten op het versterken van het welzijnsaanbod door dwarsverbindingen te maken tussen initiatieven zodat deze voor elkaar inhoudelijk en financieel een meerwaarde kunnen zijn. Het verder inzetten op samenwerking tussen het Huis voor Gezondheid, het Kenniscentrum Woonzorg Brussel en de Brusselse Welzijnsraad, die zich reeds op dezelfde locatie bevinden, dringt zich op. Een uit te bouwen Huis voor Welzijn en Gezondheid kan een lichtend voorbeeld worden voor samenwerking, overleg, afstemming en efficiënt beheer van middelen. Het organisatie-

model van het Huis van Gezondheid – zelf al ontstaan vanuit een fusieoperatie – fungeert daarbij als voorbeeld.

We streven naar een gecoördineerd welzijns- en gezondheidsbeleid in de hoofdstad met focus op multidisciplinaire samenwerking, kennisdeling, netwerkvorming, grensoverschrijdende talentrekrutering, gezamenlijk databeheer (Zorgzoeker) en aandacht voor taal. We harmoniseren en herordenen het versnipperde welzijns- en gezondheidslandschap met het oog op een maximum aan synergie en een minimum aan structuren.

In Brussel zijn verschillende overheden bevoegd voor gemeenschapsmateries (VG, VGC, COCOF) en voeren een eigen programmatie uit. Een gezamenlijke programmatie zou kunnen leiden tot minder versnippering en meer transparantie. In samenspraak met de Vlaamse minister voor Welzijn en Gezondheid zullen we toezien op meer overleg en een betere afstemming tussen de verschillende beleidsintenties en -interventies.

De databank Zorgzoeker wordt verder uitgewerkt en uitgerold over gans Vlaanderen en Brussel in samenwerking met de sociale kaart. Het Huis voor Gezondheid is hier de bevoorrechte partner.

Een transversaal aandachtspunt is dat gezondheids- en welzijnszorg gebaat zijn bij een buurtgerichte aanpak. Het uitwerken van geïntegreerde buurtmodellen die laagdrempelig, gebiedsdekkend en kwaliteitsvol zijn, vraagt een sterke netwerking tussen de bestaande actoren en partners. Het Huis voor Gezondheid kan in het stimuleren van deze buurtgerichte aanpak en in het overleg met verschillende overheden een voortrekkersrol spelen.

Tijdens de voorgaande legislatuur legde het Kenniscentrum Woonzorg Brussel de resultaten voor van de programmastudie Brussel inzake het opzetten van de programmatie voor structuren voor thuishouden en huisvesten van ouderen en het geactualiseerde Masterplan Woonzorg Brussel 2014-2020. Tijdens de komende legislatuur verwacht ik dat uitvoering gegeven wordt aan de beleidsprioriteiten geschetst in het Masterplan Woonzorg 2014-2020. Het uitgestippelde beleid dient ook rekening te houden met de resultaten van de programmatiestudie. Het Kenniscentrum Woonzorg Brussel dient te bekijken of het voor de woonzorgsector mogelijk is conceptuele modellen uit te tekenen inzake de organisatorische uitbouw van kleine poliklinieken/revalidatiecentra/fitnesscentra, van een centrum voor herstelverblijf, van oppashulp en dit alles met participatie van woonzorgpartners, overkoepelende ziekenhuizen, huisartsen, paramedici... (bijvoorbeeld zorghotel). Het Kenniscentrum Woonzorg Brussel dient een begeleidende taak op te nemen in het kader van VIPA-dossiers.

3.2.8. OD 11 Jong in Brussel: onderwijs, studenten en jeugd

Vanuit het bevoegdheidsdomein Brussel nemen we aanvullende initiatieven die het reguliere onderwijs- en jeugdbeleid kunnen versterken.

Brede School en Deeltijds Kunstonderwijs

De Brusselse scholen, leerkrachten en jongeren worden dagelijks geconfronteerd met diverse, maatschappelijk complexe uitdagingen zoals meertaligheid, superdiversiteit, sociale ongelijkheid en armoede. De Brusselse Brede Scholen streven ernaar om hen daarin bij te staan door een integrale en gecoördineerde samenwerking tussen partners uit verschillende sectoren (onderwijs, sport, welzijn, cultuur, ...). In een Brede School werken organisaties uit deze verschillende sectoren samen met één of meer scholen. Hun samenwerking krijgt vorm vanuit de noden en tekorten, de talenten en mogelijkheden van de kinderen en jongeren van de Brede School. Scholen, organisaties, ouders en de buurt slaan de handen in elkaar om een kwaliteitsvolle brede leer- en leefomgeving te creëren waarin alle kinderen en jongeren maximale ontwikkelingskansen krijgen.

Sinds de opstart in 2012, worden, in samenwerking met de Vlaamse Gemeenschapscommissie, 22 Brusselse Brede Scholen financieel en inhoudelijk – via het onderwijscentrum Brussel – ondersteund. In 2014 werd op basis van een grondige evaluatie, beslist om de 22 lopende projecten verder te zetten. De projecten maakten sinds de start een mooie evolutie door en raken na een intensief opstartproces op kruissnelheid. We investeren dan ook overtuigd verder in Brede School-netwerken, waarbij ook specifiek het Deeltijds Kunstonderwijs (DKO) en de speelpleinwerking zullen worden betrokken. Op inhoudelijk vlak kan het Brussels DKO een rol opnemen als expliciete partner van Brede School, als voorziener van actieve kunst- en cultuurparticipatie, als toeleverancier van het hoger kunstonderwijs, en een belangrijke partner in de ondersteuning van de muzische vorming binnen het leerplichtonderwijs.

In overleg met de Vlaamse Gemeenschapscommissie dient er gewaakt te worden dat het bestaande subsidiekader afgestemd blijft op de realiteit op het terrein van de Brede Scholen. Waar nodig zal het subsidiekader aangepast of bijgestuurd worden.

Br(ik

Om het Vlaams hoger onderwijs in Brussel te versterken werd in 2012 vzw Br(ik – Alles voor stadstudenten opgericht uit een fusie van Quartier Latin vzw en het Vlaams Overlegplatform Hoger Onderwijs vzw. Vzw Br(ik heeft als voornaamste strategische doelstellingen het promoten van Brussel als studentenstad, het voeren van mobiliteitsbeleid voor studenten en het investeren in studentenhuisvesting. Ook tijdens de komende legislatuur zal ik Br(ik blijven ondersteunen in zijn initiatieven om de positie van het Nederlandstalig hoger onderwijs in Brussel, met inbegrip van zijn studenten en personeel, te versterken en om Brussel als studentenstad en als internationale kennismetropool verder op de kaart te zetten. Br(ik dient daarbij ook te fungeren als overlegplatform dat de belangen van het Nederlandstalig hoger onderwijs in Brussel gezamenlijk opneemt.

Zoals besproken in de commissie Brussel en Vlaamse Rand zal ik in samenspraak met mijn collega van Onderwijs in de Vlaamse Regering overleggen met de in de Brusselse regering en het VGC-college bevoegde collega's rond het efficiënt inzetten van overheidsmiddelen op het vlak van studentenbeleid. De oprichting van het 'Plateforme du Logement étudiant' binnen de Franstalige universiteiten Université Libre de Bruxelles en de Université Catholique de Louvain, geeft aan dat er de komende jaren een integrale visie kan worden ontwikkeld voor zowel de Nederlandstalige als Franstalige studentenpopulatie van Brussel. Ik wil deze kentering in de schoot van de Brusselse Regering aangrijpen om de positionering en de uitstraling van het Nederlandstalig hoger onderwijs in Brussel te garanderen en te valoriseren binnen de contouren van Brussel als een kosmopolitische kennispool.

Voor wat betreft huisvesting moeten de overheden er samen met privé-partners op toezien dat er kwaliteitsvolle en toereikende voorzieningen aan huisvesting voor studenten is. In het licht daarvan zal in samenspraak met Br(ik bekijken hoe de opdracht inzake studentenhuishuisvesting naar de toekomst ingevuld zal worden en eventueel geheroriënteerd kan worden naar een flankerende dienstverlening, bijvoorbeeld rond het beheer van studentenhuishuisvesting. De drie pilootprojecten die tijdens de komende jaren concreet vorm dienen te krijgen, worden verdergezet en passen binnen een herpositionering van Br(ik waarbij ingezet wordt op occasionele en ambitieuze voorbeeldprojecten, in plaats van op structureel investeren in studentenhuishuisvesting. De pilootprojecten 'Verzamelgebouwen' willen tonen hoe studentenhuishuisvesting in de toekomst gecombineerd kan worden met andere woonvormen en andere stedelijke functies. Hierbij komen ook andere voorzieningen (zorg, bedrijven, sportfaciliteiten, kunstinstellingen en dergelijke) in het vizier die bepalend zijn voor de kwaliteit en aantrekkelijkheid van de stad.

Jeugd

We profileren Brussel als een jongeren- en kindvriendelijke stad en verwelkomen initiatieven die het Nederlandstalige jeugdweefsel in de stad versterken. Proefprojecten met kunstenaars in Brusselse scholen (in samenwerking met Lasso) tonen aan dat de artistieke dynamiek in de hoofdstad ook een creatieve dynamiek in het Brussels onderwijs kan versterken. Waar taaldiversiteit de norm is, kunnen artistieke talen verbindend zijn en leiden tot nieuwe vormen en tot verbinding. De aanzet van een vernieuwend beleid waarbij kunstenaars, kunstinstellingen, DKO en regulier onderwijs elkaar inspireren moet verder worden gestimuleerd. We besteden aandacht aan artistieke initiatieven die vanuit de kunstensector ontwikkeld worden in samenwerking en op maat van Brusselse onderwijsinstellingen en socio-culturele verenigingen. Onderwijs vormt immers een belangrijke toegangspoort om kinderen en jongeren uit alle sociale klassen met kunst in contact te brengen.

Studio Globo richt zich van haar kant op Brusselse en Vlaamse jongeren die in schoolverband een vorming of inleefactiviteit rond diversiteit wensen mee te maken. Die vorming kan worden gekoppeld aan een buurtwandeling in de Kuregemwijk.

3.2.9. OD 12 Cultuur: nieuwe initiatieven oppikken en hoofdstedelijke projecten steunen

De Vlaamse overheid heeft de afgelopen decennia heel wat geïnvesteerd in de uitbouw van een sterke Brusselse artistieke sector. Met recht en reden kan worden gezegd dat de cultuursector een solide speler vormt in het hoofdstedelijke verhaal. De Brusselse kunstenscène heeft een uitgesproken internationaal karakter. Meer dan andere Vlaamse steden is Brussel een belangrijke aantrekkingspool voor kunstenaars uit de hele wereld. In Brussel kunnen ze makkelijk een netwerk uitbouwen en ze gebruiken de stad vaak als uitvalsbasis voor het ontwikkelen van hun artistieke praktijk.

Naast hun internationale ambities willen heel wat kunstenaars binnen de Brusselse context een verschil maken via artistieke projecten samen met de Brusselse inwoners. Binnen deze gunstige omgeving wens ik tijdens deze legislatuur de samenwerking tussen culturele organisaties van de verschillende gemeenschappen aan te moedigen, vernieuwende en participatie-bevorderende creatieve projecten kansen te geven en initiatieven te steunen die bruggen slaan tussen de kunstensector, onderwijsinstellingen en jeugdorganisaties.

Naast het ondersteunen van Nederlandstalige initiatieven, blijven we met het subsidiekader "projecten voor Brussel" ook initiatieven ondersteunen die een weerspiegeling zijn van de Brusselse realiteit en waarbij boeiende verbindingen worden gelegd over taalgrenzen en de 'klassieke gemeenschapsgrenzen' heen.

De culturele scène heeft constant nieuw bloed en nieuwe voeding nodig. Daarom wens ik vernieuwende, participatie-bevorderende creatieve projecten te blijven ondersteunen. Naast initiatieven met een grote hoofdstedelijke uitstraling, moet er ook aandacht zijn voor innoverende, toekomstgerichte trajecten waarvan de effecten voor Brussel en Vlaanderen pas op langere termijn zichtbaar worden. Het bestaande impulsbeleid voor waardevolle jonge initiatieven blijft bestaan.

Meer en meer kunstenaars wensen zich niet enkel artistiek, maar ook pedagogisch en maatschappelijk te engageren. Het ontwikkelen van de talenten van kinderen en jongeren is een doelstelling waaraan ook kunstorganisaties graag willen meewerken. De onderwijssector in brede zin (inclusief DKO en Brede School) kan daarbij een cruciale rol spelen. Daarom wens ik initiatieven te ondersteunen die binnen de hoofdstedelijke context bruggen slaan tussen de kunstensector, onderwijsinstellingen en jeugdorganisaties.

4. SD 4 – Het Nederlands als katalysator voor sociale mobiliteit

Via het Vlaams Brusselbeleid gaan we ervoor zorgen dat het Nederlands zichtbaar aanwezig is als waardevol onderdeel van een meertalige, internationale stad die openstaat voor nieuwkomers en internationale gasten. We geven zo veel mogelijk mensen de kans hun taalvaardigheid in het Nederlands te verbeteren.

Dit kan enkel door een taalbeleid met oog voor de dynamieken van een grootstad en de juiste accenten. De kennis van een taal is immers meer dan enkel respect voor de stadsgenoten maar opent ook deuren, biedt kansen en is vaak ook gewoon de kortste weg naar werk. Het is dan ook deze functionele benadering van het Nederlands waarop ik de nadruk zal leggen in mijn beleid. Kortom, een keuze voor het Nederlands als springplank naar werk.

Een taalbeleid in een stad zoals Brussel kan enkel succesvol zijn als we alle neuzen in dezelfde richting krijgen. Enkel dan kunnen we het meertalige karakter van onze hoofdstad versterken en de meerwaarde van het Nederlands benadrukken.

4.1. OD1 De Vlaamse Gemeenschap zal de naleving van de taalwetgeving in Brussel actief opvolgen

Een "gezonde" meertaligheid veronderstelt dat de taalregels ook afdwingbaar zijn en burgers die het slachtoffer zijn van taalwantoestanden kunnen genieten van een gepaste ondersteuning.

De correcte toepassing van de taalwetgeving is in het belang van iedereen. We willen burgers, ondernemingen en overheden in binnen- en buitenland op actieve en laagdrempelige wijze bijstaan bij vragen of problemen op het gebied van taalwetgeving. Ik wil zorgen voor een positieve benadering van de taalproblemen en binnen het eigen Brusselbeleid het Nederlandstalig karakter vrijwaren. Met verenigingen die we ondersteunen maken we klare afspraken over het gebruik van en communicatie in het Nederlands.

Brussel is officieel een tweetalig gebied. Het is dan ook vanzelfsprekend dat zowel de federale, gewestelijke en gemeentelijke overheidsdiensten en hun medewerkers de inwoners en bezoekers van het tweetalig gebied Brussel-hoofdstad in zowel het Nederlands als het Frans te woord kunnen staan. Ik zal er in het kader van hun toezichtfunctie bij de Brusselse Hoofdstedelijke Regering blijvend op aandringen dat de taalwetten binnen de Brusselse administraties strikt worden nageleefd. Het Steunpunt Taalwetwijzer vervult een preventieve rol ten aanzien van mogelijke taalconflicten. Uit de jaarverslagen van het Steunpunt Taalwetwijzer blijkt dat het steunpunt tegemoet komt aan een reële nood. Ongeveer een vijfde van de dossiers heeft een band met Brussel. Over het algemeen betreft het overgrote deel van de vragen het gebruik van de talen in bestuurszaken. Bij systematische overtredingen van de taalwetgeving zal ik snel actie ondernemen en de betrokkenen op hun verantwoordelijkheid wijzen. Ingeval aanhoudende overtredingen van de taalwetten, zullen deze aangekaart worden op het Overlegcomité.

Iedereen met vragen of klachten over de toepassing van de taalwetgeving in Brussel én Vlaanderen kan sinds 2002 terecht bij het Steunpunt Taalwetwijzer. Dit initiatief heeft een viervoudig doel:

- het ontsluiten en verspreiden van informatie,
- een dossiergebonden doorverwijsfunctie,
- een beperkte begeleidingsfunctie bij klachten,
- het verwerken van taalklachten in verband met de Brusselse ziekenhuizen.

Het Steunpunt Taalwetwijzer staat voorts in voor een actieve en passieve voorlichting betreffende de taalwetgeving, zowel ten aanzien van overheidsdiensten, burgers als bedrijven. Het steunpunt werkt in dat kader samen met de Vlaamse Infolijn, vzw de Rand en het Agentschap Zorg en Gezondheid en onderhoudt goede contacten met de adjunct van de gouverneur en de Vaste Commissie voor Taaltoezicht. Ik wens dan ook deze samenwerking te behouden.

De actieve voorlichting verloopt via een website en een brochure met vragen en antwoorden. De opgebouwde expertise zal via aangepaste communicatie nog verder ter beschikking worden gesteld naar specifieke doelgroepen. Particulieren, ondernemingen en overheden zitten immers met verschillende vragen. Het lijkt mij aangewezen om komende regeerperiode een gerichte campagne uit te werken. Deze zou zich toespitsen op een specifiek aspect van de taalwetgeving waarover veel onduidelijkheid bestaat.

De passieve voorlichting wordt gerealiseerd via de Vlaamse Infolijn of rechtstreeks via het Steunpunt Taalwetwijzer. Daarbij dient te worden opgemerkt dat niet alle contacten het gevolg zijn van een klacht, maar dat de complexiteit van de taalwetgeving ertoe leidt dat particulieren en organisaties op voorhand willen weten wat de taalwetgeving inhoudt. Ook veel overheden, van gemeentebesturen tot de federale overheid, zitten met vragen over de toepassing van de taalwetgeving, te meer nu zij steeds vaker met anderstalige inwoners en niet-inwoners worden geconfronteerd. Zowel over de inhoud, draagwijdte als de mogelijkheden om op te treden tegen overtredingen bestaan er onduidelijkheden. Het aanbieden van begrijpbare informatie via een brochure, de website en specifieke adviesverlening of vorming is dan ook een belangrijk onderdeel van het takenpakket van het Steunpunt Taalwetwijzer.

In deze regeerperiode wens ik de vormingsfunctie van het steunpunt uit te breiden. Indien de lokale besturen en andere diensten of organisaties dat wensen, kan het steunpunt hen ter plaatse informeren over de inhoud, draagwijdte en implicaties van de bestuurs-taalwetgeving. Wat de lokale besturen betreft, kan hiervoor worden samengewerkt met het Agentschap voor Binnenlands Bestuur.

In het regeerakkoord staat te lezen: "We zullen de naleving van de taalwetgeving in Brussel actief opvolgen, en ondersteuning bieden aan burgers die het slachtoffer zijn van taalwantoestanden in Brussel, in het bijzonder in de ziekenhuizen, in de welzijnsvoorzieningen (in het bijzonder de voorzieningen erkend door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie), bij de politie, bij de brandweerdiensten, en bij de lokale besturen". Het Steunpunt Taalwetwijzer zal hiervoor burgers ondersteunen door hen te adviseren en te oriënteren. Zo zal het – zonder in de plaatst te treden van raadsmanen – de rechtszoekende informeren over de acties en de rechtsmogelijkheden waarover hij/zij beschikt om met de klacht verder initiatief te nemen.

In sommige dossiers is een actievere opvolging nuttig. Dit is het geval als er sprake is van systematische overtredingen van de taalwetgeving in een bepaalde sector. Het Steunpunt Taalwetwijzer heeft in dat geval een signaalfunctie.

Bestaande pijnpunten, zoals het taalgebruik in de Brusselse ziekenhuizen en in sommige gemeentebesturen, verdienen dan ook mijn blijvende aandacht. We zullen de naleving van de taalwetgeving in Brussel actief opvolgen, en ondersteuning bieden aan burgers die het slachtoffer zijn van taalwantoestanden in de Brusselse ziekenhuizen. Met het oog op de betere verzameling van klachten over het gebrek aan Nederlandstalige zorgverlening door Brusselse ziekenhuizen of spoeddiensten werd midden 2011 een afzonderlijk 'Vlaams Meldpunt Taalklachten' ingesteld, dat vanuit het Agentschap Zorg & Gezondheid klachten verzamelt met het oog op verdere registratie en behandeling door het Steunpunt Taalwetwijzer. Daarenboven werden door het Huis van het Nederlands verschillende initiatieven opgezet ten einde de kennis van het Nederlands bij de personeelsleden te verbeteren met als uiteindelijke doel het realiseren van een tweetalige dienstverlening. Het

is van belang dat deze initiatieven ook in de toekomst blijven bestaan. Ingeval de overtredingen van de taalwetten blijven aanhouden, zullen deze aangekaart worden op het Overlegcomité.

4.2. OD 2 We streven naar één gemeenschappelijke visie rond taalbeleid Nederlands in het belang van Brussel

De combinatie van de complexe institutionele realiteit en uitdagingen op het vlak van taal in Brussel zorgen er voor dat de Vlaamse gemeenschap deze uitdagingen niet alleen kan aangaan. Verschillende bestuursniveaus zullen dus de krachten moeten bundelen.

Een sterk Vlaams taalbeleid in Brussel impliceert dus een positieve samenwerking met de verschillende overheden op het veld. Ik kijk in de eerste plaats naar de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC). Op verschillende beleidsdomeinen kunnen beide niveaus versterkend samenwerken.

Zo kunnen bijvoorbeeld acties van beide overheden in het kader van hun taalpromotiebeleid beter op elkaar afgestemd worden met het oog op een krachtigere en positievere impact op Brusselaars die het Nederlands willen oefenen en/of spreken.

De intensifiëring van de samenwerking met de VGC zou op termijn moeten leiden tot een gemeenschappelijke visietekst over het taalbeleid Nederlands in Brussel.

4.3. Huis van het Nederlands: hoeksteen van het taalbeleid van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel

Het Huis van het Nederlands vierde vorig jaar haar 10 jarig bestaan. Tien jaar lang engageerde het Huis zich met succes om samen met verschillende scholen een gevarieerd aanbod NT2 (Nederlands als Tweede Taal) aan de Brusselaars voor te schotelen.

Vandaag is de organisatie meer dan dat. Het Huis groeide de afgelopen jaren uit tot het referentiepunt voor alles wat te maken heeft met het Nederlands in Brussel: van het oriënteren van cursisten naar een NT2 cursus tot het stimuleren van het gebruik van het Nederlands tot zelfs een dienstverlening inzake taalbeleid voor de Brusselse privé-sector. Door zich de afgelopen jaren te focussen op een breder scala van taal-gerelateerde domeinen is de expertise van deze instelling onmisbaar.

Naar analogie van Muntpunt, dat als "vitriene" van Vlaanderen en de Vlaamse gemeenschap in Brussel fungeert, zal het huis van het Nederlands het referentiepunt worden voor anderstaligen die Nederlands willen leren en/of gebruiken. Op deze manier ontwikkelt het Huis zich verder als de instelling/dienstverlening waar anderstaligen terecht kunnen die zich willen richten tot de Vlaamse gemeenschap. De ingangspoort daarbij is het Nederlands. Hiertoe bouwt Het Huis van het Nederlands haar positie binnen de Vlaams-Brusselse netwerken verder uit: er worden zowel verdere samenwerkingen opgezet om het Nederlands een duidelijke plaats geven (met bvb Inburgering Brussel, de kunstensector, maar ook de economische partners) als projecten om anderstaligen toe te leiden naar Nederlandstalige netwerken en de Vlaamse gemeenschap. Voor de verwezenlijking van deze laatste doelstelling is nauwe samenwerking met Muntpunt en de VBM essentieel.

4.3.1. OD 3 We blijven inzetten op een zo groot en divers mogelijk aanbod NT2 cursussen

De basisopdracht van het Huis van het Nederlands is en blijft het zoeken naar een NT2 cursus op maat voor elke Brusselaar. Een team van enthousiaste medewerkers (*team intake en oriëntering*) zorgt voor een professionele en snelle dienstverlening waardoor de kans groot is dat de klant met een inschrijving op zak het Huis verlaat. Het Huis hanteert hierbij een heel "open" en "pragmatische" houding.

Enkele cijfers tonen aan dat dergelijke aanpak succesvol is. Sinds de oprichting van het Huis in 2003 hebben meer dan 120.000 cursisten zich aangemeld bij het Huis, enkel al in 2013 kwamen er maar liefst 15.422 kandidaat-cursisten langs en voerde het Huis 20.635 gesprekken. Deze ingeslagen weg moet verdergezet worden.

Gezien de stijgende vraag naar taalcursussen Nederlands is het belangrijk dat het aanbod de vraag volgt. Ik vraag zowel het Huis als de aanbodverstrekkers om op regelmatige basis relevante informatie uit te wisselen om enerzijds preventief te kunnen handelen en anderzijds een zo groot en divers mogelijk aanbod aan de Brusselaar te bieden.

4.3.2. OD 4 We voeren een taalpromotiebeleid met de nadruk op het stimuleren van Brusselaars om het Nederlands te oefenen

Nederlands leren is één zaak, het Nederlands spreken in het dagelijks leven een andere. Cursisten geven vaak aan dat dit laatste een probleem is. Via hun taalpromotiebeleid tracht het Huis dit probleem zo adequaat mogelijk aan te pakken met gerichte acties. Naast de reeds bestaande projecten zoals "Patati Patata" startte het Huis in 2013 een nieuw project waarbij de anderstaligen die hun Nederlands willen oefenen de mogelijkheid kregen om dit te doen via vrijwilligerswerk. Het Huis trad hier coördinerend op. Naast dergelijke concrete acties werd ook nieuw materiaal ontwikkeld ter ondersteuning van hun promowerking.

Ik zal het Huis vragen om ook hier hun expertise te gebruiken om de reeds bestaande en nieuwe projecten (verder) uit te werken.

Ik ben ervan overtuigd dat we hier nog een stap verder kunnen zetten. Een stap die de link legt met werk en jongeren. Uit de eerder vernoemde taalbarometer blijkt immers dat het niet goed gesteld is met de kennis van het Nederlands van net afgestudeerde jongeren uit het Franstalig onderwijs. De jongeren uit het Nederlandstalig onderwijs lijken op dit vlak beter te scoren. Dit bepaalt voor een belangrijk deel de gekende hoge werkloosheidscijfers. Vlaanderen en Brussel hebben dus allebei baat bij een goede kennis van het Nederlands in de hoofdstad.

Gezien de aard van dit probleem ligt hier de hoofdplicht in de eerste plaats bij mijn collega verantwoordelijk voor werk. Toch zal ik trachten om hier binnen mijn bevoegdheidsdomein flankerende maatregelen te nemen.

tijdens de komende legislatuur zal ik het Huis vragen om werk te maken van sensibiliseringscampagnes en ondersteunende acties op te zetten om deze doelgroep (16-17-18 jarigen) te bereiken. Ik denk daarbij in de eerste plaats aan infosessies in (secundaire) scholen of het organiseren van een daguitstap naar het Huis zelf. Tijdens deze momenten kan dan uitvoerig ingegaan worden op het meertalige karakter van hun stad en de nadruk gelegd worden op het belang van de kennis van het Nederlands als sociaal mobiliserende kracht.

Aansluitend hieraan onderzoek ik in samenspraak met de verschillende actoren de mogelijkheid om het aanbod NT2 tijdens de schoolvakanties uit te breiden. Ik bekijk of het nodig of mogelijk is privé-scholen in te schakelen.

4.3.3. OD 5 We ondernemen acties om de zichtbaarheid en naambekendheid van het Huis van het Nederlands te vergroten

Het grootste deel van het klantenbestand van het Huis kent de organisatie via vrienden, familie of kennissen. Deze positieve mond-aan-mond reclame is een indicatie voor het klantvriendelijke en professionele werk dat het Huis levert.

Toch wil ik dat het Huis hier de lat hoger legt. Zo zal de komende jaren specifieke aandacht moeten gaan naar infoverschaffing over de werking van het Huis voor "doorverwijzers". Ik

denk daarbij in de eerste plaats aan organisaties zoals de VDAB en Actiris. Ik bekijk samen met desbetreffende instanties hoe bestaande samenwerkingsverbanden verder geïntensifieerd kunnen worden en nieuwe vormen van samenwerking opgestart kunnen worden.

Daarnaast zou iedere Brusselse organisatie die in contact komt met anderstalige Brusselaars in staat moeten zijn om basisinformatie over het Huis te geven. Ik ga het Huis vragen om op basis van een onderzoek een spreidingsplan op te stellen met als doel de zichtbaarheid en de naamsbekendheid van de organisatie te maximaliseren. Dit kan bijvoorbeeld heel eenvoudig door het gericht verspreiden van informatie in de vorm van brochures, posters en ander materiaal.

De antennes in Jette en Elsene zullen ook de komende jaren operatief blijven om in de respectievelijke regio's "zichtbaar" te blijven.

Het Huis zal ook de komende jaren actief blijven op talrijke (job)beurzen. Ik vraag het Huis om tijdens deze momenten zichtbaar aanwezig te zijn en extra aandacht te besteden aan de relatie Nederlands – werk. Dit kan bijvoorbeeld door een gemeenschappelijke stand op te zetten met organisaties zoals de VDAB en Actiris of eventueel andere samenwerkingsverbanden.

Brukselbinnenstenbuiten zal tijdens hun rondleidingen voor expats rechtstreeks verwijzen naar de werking van het Huis van het Nederlands.

Ten slotte verwijs ik graag naar de maatregelen in de Brusselse scholen in het kader van sensibiliseringscampagnes zoals hierboven beschreven (OD 3).

4.3.4. OD 6 We benadrukken de unieke positie en autonome werking van het Huis van het Nederlands Brussel

Het Huis van het Nederlands in Brussel kent een unieke positie die het gevolg is van enerzijds de specifieke taalsituatie in Brussel en anderzijds het heterogeen karakter van het cliënteel van het Huis.

- Het Huis van het Nederlands Brussel heeft een cliënteel dat veel verder reikt dan enkel "inburgeraars". In Brussel zijn er immers ook Franstalige of anderstalige Brusselaars die het Nederlands willen leren om in de eerste plaats hun arbeidspositie te verstevigen. In 2013 bedroeg hun aandeel maar liefst 34 % van het totale klantenbestand van het Huis en dit cijfer kent nog steeds een stijgende tendens.
- Als gevolg hiervan wordt slechts een klein deel van de taaltrajecten "gekoppeld" aan "inburgering".
- Dit wil zeker niet zeggen dat er geen aandacht gaat naar "inburgeraars". Integendeel, de werkingen van beide organisaties (cfr. BON en Huis) zijn op die manier georganiseerd zodat er een constante informatie uitwisseling is tussen beide instanties. Hierdoor wordt aan bepaalde "doelgroepen" toch een inburgeringstraject voorgesteld. Deze samenwerking werkt goed en kan in de toekomst worden verdergezet, met het Agentschap Integratie en Inburgering als nieuwe partner.

Gezien de bovenstaande situatieschets hebben Vlaanderen en Brussel er alle belang bij om de autonome werking van het Huis van het Nederlands Brussel verder te zetten. Dit is in de eerste plaats belangrijk om het Nederlands verder te verankeren in Brussel.

4.4. OD 7 De Vlaamse Gemeenschap maakt werk van sensibilisering inzake de maatschappelijke rol van het Vlaams-Brusselse werkveld

Ten slotte wil ik wijzen op de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de Vlaams-Brusselse organisaties. Nederlands oefenen of spreken hoeft niet altijd in een

“georganiseerde projectmatige context” plaats te vinden. Een belangrijke rol is hier weggelegd voor het Vlaams-Brussels werkveld.

Tijdens de komende legislatuur zal het Vlaams Brusselbeleid trachten het werkveld te sensibiliseren inzake hun maatschappelijke rol enerzijds ten aanzien van de individuele inspanningen van de anderstalige Brusselaar die het Nederlands leert en anderzijds ten aanzien van de verdere ontwikkeling van de meertaligheid van Brussel.

Als Vlaamse gemeenschap engageren we ons er over te waken dat Brusselaars die het Nederlands aan het leren zijn ten volle gebruik kunnen maken van de diensten en ondersteuning van de Vlaamse gemeenschap.

Sven Gatz,

Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel

V. Bijlage: koppeling met de begroting

Doelstelling	Begrotingsartikel
SD 1 Een positief en constructief partnerschap met de Vlaamse Gemeenschapscommissie waarbij beide instellingen elkaar respecteren en versterken.	AB0/1AG-I-2-AA/WT AB0/1AG-I-2-AB/WT
1.2 - OD 1 De planlast voor de VGC verminderen door het ontwikkelen van een strategisch meerjarenplan voor de VGC	AB0/1AG-I-2-AB/WT
1.4 - OD 4 Streven naar een geïntegreerd communicatiebeleid	AB0/1AG-I-2-AA/WT
SD 3 De Vlaamse Regering zet volop in op de Brusselse uitdagingen	AB0/1AG-I-2-AA/WT AB0/1AG-I-2-AB/WT AB0/1AG-I-2-AW/IS AB0/1AG-I-5-AX/IS
3.2.1 - OD 4 Het Vlaams Brusselfonds: reculer pour mieux sauter	AB0/1AG-I-5-AX/IS
3.2.2 - OD 5 Investeren in sterke partners	AB0/1AG-I-2-AB/WT AB0/1AG-I-2-AW/IS
3.2.3 - OD 6 Investeren in hoofdstedelijke projecten en vernieuwende initiatieven	AB0/1AG-I-2-AA/WT
3.2.4 - OD 7 Onderzoek en wetenschap ten dienste van het werkveld en het grote publiek	AB0/1AG-I-2-AB/WT
3.2.5 - OD 8 Een integraal media- en communicatiebeleid	AB0/1AG-I-2-AA/WT AB0/1AG-I-2-AB/WT AB0/1AG-I-2-AW/IS
3.2.6 - OD 9 Openheid, interculturele samenwerking en oog voor internationalisering	AB0/1AG-I-2-AA/WT AB0/1AG-I-2-AB/WT AB0/1AG-I-2-AW/IS
3.2.7 - OD 10 Naar een gecoördineerd welzijns- en gezondheidsbeleid in de hoofdstad	AB0/1AG-I-2-AB/WT
3.2.8 - OD 11 Jong in Brussel: onderwijs, studenten en jeugd	AB0/1AG-I-2-AA/WT AB0/1AG-I-2-AB/WT
3.2.9 - OD 12 Cultuur: nieuwe initiatieven oppikken en hoofdstedelijke projecten steunen	AB0/1AG-I-2-AA/WT
SD 4 Het Nederlands als katalysator voor sociale mobiliteit	AB0/1AG-I-2-AA/WT AB0/1AG-I-2-AB/WT AB0/1AG-X-2-AY/IS
4.1 - OD 1 De Vlaamse Gemeenschap zal de naleving van de taalwetgeving in Brussel actief opvolgen	AB0/1AG-I-2-AA/WT
4.2 - OD 2 We streven naar één gemeenschappelijke visie rond taalbeleid in het belang van Brussel	AB0/1AG-I-2-AB/WT
4.3.1 - OD 3 We blijven inzetten op een zo groot en divers mogelijk aanbod NT2 cursussen	AB0/1AG-I-2-AB/WT AB0/1AG-X-2-AY/IS
4.3.2 - OD 4 We voeren een taalpromotiebeleid met de nadruk op het stimuleren van Brusselaars om het Nederlands te oefenen	AB0/1AG-I-2-AB/WT
4.3.3 - OD 5 We ondernemen acties om de zichtbaarheid en naambekendheid van het Huis van het Nederlands te vergroten	AB0/1AG-I-2-AB/WT
4.3.4 - OD 6 We benadrukken de unieke positie en autonome werking van het Huis van het Nederlands Brussel	AB0/1AG-I-2-AB/WT

VI. Bijlage: regelgevingsagenda

Titel van het initiatief	Status van het initiatief
Wijziging van organisatie administratief toezicht op de Vlaamse Gemeenschapscommissie	Op te starten (cf. SD 1, OD 1.1 en 1.2)
Wijziging van het begrotings- en rekeningstelsel van de Vlaamse Gemeenschapscommissie	Op te starten (cf. SD 1, OD 1.1 en 1.2)